

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO ATASKAITA

DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO AUDITO REZULTATŲ

2017 m. liepos 14 d. Nr. 4-4
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
2016-09-07 pavedimą Nr. 7-7.

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė (grupės vadovė)

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Aida Bogušienė

Auditas pradėtas 2016 m. rugsėjo 7 d.

Auditas baigtas 2017 m. liepos 14 d.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.zarasai.lt
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje.

TURINYS

I. IŽANGA.....	3
II. AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	7
1. DĖL 2016 METŲ BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO IR IŠLAIDŲ VYKDYMO	7
1.1. Dėl savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų plano	7
1.2. Dėl biudžeto pajamų plano vykdymo	7
1.3. Dėl savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms Zarasų rajono savivaldybės administracijoje.....	8
2. DĖL SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ PANAUDOJIMO DARBO UŽMOKESČIUI IR SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOMS	13
2.1. Zarasų krašto muziejuje.....	13
2.2. Zarasų rajono savivaldybės administracijoje.....	16
2.3. Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre.....	20
2.4. Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje	22
3. DĖL SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO NAUDOJIMO IR APSKAITOS	22
3.1. Dėl nebaigtos statybos	22
3.2. Dėl biologinio turto apskaitos	23
3.3. Dėl turto inventorizacijos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje.....	25
4. DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTŲ VSAKIS PROGRAMOJE PATEIKTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ	26
4.1. Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.....	26
4.2. Zarasų krašto muziejuje.....	27
4.3. Zarasų rajono socialinių paslaugų centre.....	28
4.4. Zarasų rajono savivaldybės Finansų skyriuje.....	29
5. DĖL SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ.....	30
5.1. Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	30
5.2. Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	33
5.3. Dėl Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos	33
5.4. Kiti pastebėjimai.....	33
6. REKOMENDACIJOS	34
7. PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS	35
PRIEDAI	36

I. IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius bei savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nuomonę apie Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimą.

Audituotas subjektas – Zarasų rajono savivaldybės administracija, adresas: Sėlių a. 22, Zarasai. Identifikavimo kodas – 188753461.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audituojamuoju laikotarpiu Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Ramūnas Keršys. Rajono Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėja – Laima Tuzikienė, rajono Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vedėja (vyriausioji buhalterė) – Audronė Bukelskienė.

Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei už savivaldybės turto ir savivaldybės biudžeto asignavimų administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

Savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, dėl savivaldybės lėšų ir turto naudojimo pareiškiami audito išvadoje, kuri, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 9 dalies 10 punktu, teikiama rajono Savivaldybės tarybai.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituoti Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2017-06-01 raštu Nr. (6.28 E)3-1056 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos rinkinio pateikimo“ ir Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus 2017-05-31 raštu Nr. (20.44)-F2-53 „Dėl 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo“ mums pateikti:

1. Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
 - Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav. metinė), 2017-02-15 Nr. (20.9)-F5-7;
 - Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav. metinė), 2017-02-14 Nr. (20.9)-F5-9;
 - Zarasų rajono savivaldybės aiškinamasis raštas dėl 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitos, 2017-02-25 (*be numerio*).
2. Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys:
 - Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17;
 - Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-18;
 - Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-19;
 - Zarasų rajono savivaldybės Pinigų srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-20;
 - Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas (*be datos ir numerio*).
3. Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. metinė ataskaita, 2017-01-20 Nr. (20.10)-F5-3.

Zarasų rajono savivaldybės biudžeto 2016 metų pajamų planas, įskaitant patikslinimus – 15 872,1 tūkst. Eur, asignavimų planas, įskaitant patikslinimus – 16 107,7 tūkst. Eur¹. Faktiškai gauta pajamų 16 198,1 tūkst. Eur², programų įgyvendinimui panaudota 15 366,6 tūkst. Eur

¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-03-18 sprendimas Nr. T-18 (2016-12-28 sprendimo Nr. T-285 redakcija) 1 ir 3 priedai.

² Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2017-02-15 Nr. (20.9)-F5-7.

asignavimų³. Savivaldybės biudžeto asignavimai skirti 32 asignavimų valdytojams ir buvo vykdomos 8 programos.

Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, parengto konsoliduojamų subjektų grupės, kurią sudarė 22 savivaldybės biudžetinės įstaigos, 2 fondai ir 2 viešosios įstaigos, duomenimis Zarasų rajono savivaldybės turtas 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 55 415,45 tūkst. Eur, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – 55 415,45 tūkst. Eur⁴.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁵ ir Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atliktas veiklos (tirta veikla, susijusi su savivaldybės biudžeto planavimu, vykdymu, turto naudojimu bei konsoliduojamų subjektų veikla), apskaitos (tirta savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų, savivaldybės turto ir įsipareigojimų apskaita bei konsoliduojamų subjektų apskaita), vidaus kontrolės sistemų (buvo tiriama vidaus kontrolės sistema planuojant, vykdant, apskaitant savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, savivaldybės turtą ir įsipareigojimus bei konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės sistemos) tyrimas. Įvertinus rizikos veiksnius, nustatytos svarbiausios audito sritys. Vertinant vidaus kontrolę, susipažinta su visų konsoliduojamų subjektų vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, tačiau, dėl daugumos konsoliduojamų subjektų nedidelio darbuotojų skaičiaus, bendrą audito patikimumą nuspręsta gauti atliekant didelės apimties pagrindines audito procedūras.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, audito procedūras atlikome šiose srityse:

- savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymo – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriuje;

³ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2017-02-15 Nr. (20.9)-F5-7, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 2-sav.), 2017-02-14 Nr. (20.9)-F5-9.

⁴ Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoji Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁵ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcija).

- savivaldybės biudžeto išlaidų plano vykdymo – analitinės audito procedūros atliktos visuose asignavimų valdytojų vadovaujamuose subjektuose (biudžetinėse įstaigose ir Zarasų rajono savivaldybės administracijos seniūnijose);

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų krašto muziejuje, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje;

- apskaitos duomenų perkėlimo į centralizuotą Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (toliau – VSAKIS) – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (Apskaitos skyriuje ir Finansų skyriuje), Zarasų krašto muziejuje, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, analitinės procedūros – visuose grupės viešojo sektoriaus subjektuose;

- nebaigtos statybos grupėje įregistruotų objektų naudojimo ir apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre;

- vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- biologinio turto apskaitos – pagrindinės audito procedūros atliktos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- pinigų ir pinigų ekvivalentų likučių – Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (Apskaitos skyriuje ir Finansų skyriuje), Antazavės vaikų globos namuose, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Zarasų ligoninė, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Pirminės sveikatos priežiūros centras, Antazavės J. Gruodžio gimnazijoje;

- mokėtinų ir gautinų sumų apskaitos – analitinės audito procedūros atliktos visuose asignavimų valdytojų vadovaujamuose subjektuose;

- rajono Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo reprezentacinės išlaidoms – Zarasų rajono savivaldybės administracijoje;

- dalyvauta atliekant metinę turto inventorizaciją – Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Zarasų ligoninė ir Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Pirminės sveikatos priežiūros centras.

Auditui atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, stebėjimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DĖL 2016 METŲ BIUDŽETO PAJAMŲ PLANO IR IŠLAIDŲ VYKDYMO

1.1. Dėl savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų plano

Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁶ nurodyta, kad jeigu pagal paskelbtą ekonominės raidos scenarijų numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo, savivaldybės, kurios planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Lietuvos Respublikos 2015 metų BVP to meto kainomis⁷ – 37 123,6 mln. eurų. Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų planuojami asignavimai⁸ – 15 883,4 tūkst. eurų, t. y. mažiau nei 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis (37 123,6 mln. eurų x 0,3% = 111,4 mln. eurų). Kadangi 2016 metams prognozuojamas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo⁹, todėl rajono Savivaldybės biudžetas 2016 metais turėjo būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Audito metu nustatyta, kad tvirtinant, keičiant ir vykdant Zarasų rajono savivaldybės biudžetą 2016 metais buvo laikomasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo¹⁰ nuostatų, t. y. tvirtinami ir keičiami asignavimai neviršijo pajamų daugiau kaip 1,5 procento. Vykdamas biudžetą 2016 metais pajamų gauta daugiau nei panaudota asignavimų¹¹ (gauta 16 198,1 tūkst. Eur, panaudota 15 366,6 tūkst. Eur).

1.2. Dėl biudžeto pajamų plano vykdymo

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų plano vykdymo nenustatėme.

Detali rajono Savivaldybės biudžeto pajamų plano pokyčio, pajamų ir išlaidų plano vykdymo analizė pateikiama ataskaitos 3 priede.

⁶ Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, XII-1289, 4 str. 4 d.

⁷ Šaltinis – LR Finansų ministerija (<http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus>).

⁸ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-03-18 sprendimas Nr. T-18 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto tvirtinimo, 1.2 p.

⁹ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06, XII-1289, 4 str. 4 d.

¹¹ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.), 2017-02-15 Nr. (20.9)-F5-7.

1.3. Dėl savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms Zarasų rajono savivaldybės administracijoje

Savivaldybės biudžeto lėšos reprezentacinėms išlaidoms Zarasų rajono savivaldybės administracijoje (toliau – Administracija) 2016 metais turėjo būti naudojamos ir nurašomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklėmis¹², Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklėmis¹³ ir Administracijos reprezentacinių prekių ir paslaugų nurašymo komisijos veiklos nuostatais¹⁴. Audito metu nustatyta, kad Administracijoje savivaldybės biudžeto lėšos reprezentacinėms išlaidoms 2016 metais buvo naudojamos nesilaikant aukščiau nurodytų teisės aktų nuostatų.

1.3.1. Vadovaujantis Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklių¹⁵ (toliau – Taisyklės) 18.2 papunkčiu, reprezentacinėms išlaidoms nepriskiriamos Administracijos ir seniūnijų švenčių, konkursų, sporto varžybų, parodų, mugių, koncertų, kitų renginių rengimo išlaidos, kai jos daromos iš specialiai išvardytiems renginiams rengti numatytų lėšų. Nesilaikant šių nuostatų, dažnai daug išlaidų, patirtų Administracijos ir seniūnijos rengiamų švenčių ir kitų renginių rengimo metu, 2016 metais buvo nurašomos kaip reprezentacinės išlaidos. Pavyzdžiui, rajono Savivaldybės strateginiame veiklos plane¹⁶ patvirtintos lėšos priemonei „Dalyvauti tarptautinėse ir respublikinėse turizmo parodose“ su produktu „Dalyvavimas parodoje „Adventur“ (sausio mėn.), „Balttour“ (vasario mėn.), Sankt-Peterburge, renginiai Daugpilyje“, projekto „Neleiskite mūsų pamiršti“ („Let us not forget“) įgyvendinimui, 34-ojo Euroregiono Ežerų kraštas tarybos posėdžio organizavimui, Zarasų miesto jubiliejinei šventei „Zarasams – 510“, kurortinio sezono atidarymui „Zarasai – tarytum vasara“, seniūnijų miestelių, derliaus, ūkininkų ir amatininkų švenčių organizavimui ir t. t., tačiau, šalia minėtų priemonių vykdymo išlaidų, Administracijoje šiems renginiams papildomai nurašomos dar ir reprezentacinės išlaidos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Administracijos rengiamų švenčių ir kitų renginių organizavimui išleistas lėšas išskaidant į Strateginiame veiklos plane konkrečios priemonės vykdymui panaudotas lėšas ir reprezentacinių išlaidų sąnaudas, Administracijos rengiamoje ir

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 d. nutarimu Nr. 919 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklės.

¹³ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-20 įsakymu Nr. I(6.6 E)-390 patvirtintos Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklės.

¹⁴ Patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais: 2014-03-04 Nr. I-242, 2016-04-05 Nr. I(6.6 E)-244, 2016-05-20 Nr. I-397.

¹⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-20 įsakymu Nr. I(6.6 E)-390 patvirtintos Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklės, 18.2 p.

¹⁶ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-03-18 sprendimu Nr. T-17 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginis veiklos planas.

tinklalapyje skelbiamoje rajono Savivaldybės strateginio veiklos plano programų priemonių vykdymo ataskaitoje¹⁷ konkrečios priemonės (renginio) išlaidos nurodomos mažesnėmis sumomis nei faktiškai patiriamos.

1.3.2. Pagal nurašymo aktus Administracijoje į reprezentacinių išlaidų sąnaudas nurašytos išlaidos, kurių dalis visiškai neatitinka nei vieno Taisyklių¹⁸ 7.1-7.7 papunkčiuose nurodytų kriterijų. Pavyzdžiui:

- 2016-07-14 nurašymo aktu Nr. RPA-61 kaip reprezentacinės išlaidos nurašoma transporto paslauga. Vadovaujantis Taisyklių 7 punkto nuostatomis, transporto išlaidos reprezentacinėms išlaidoms gali būti priskirtos, jeigu patiriamos priimant užsienio valstybių svečius ar delegacijas. Pagal jau po renginio išleistą Administracijos direktoriaus įsakymą¹⁹, į šventę Švenčiausiosios Mergelės Marijos garbei 2016-06-30 Kvintiškių kaime prie Ilgio ežero užsakytu transportu buvo vežami Lietuvos lenkų sąjungos Zarasų rajono skyriaus nariai. Lietuvos lenkų sąjungos nariai nėra užsienio valstybės svečiai, todėl jų vežimo išlaidos reprezentacinėms išlaidoms nepriskirtinos;

- 2016-02-19 nurašymo aktu Nr. RPA-17 nurašyta 115,50 Eur, skirtų „Lietuvos ryto“ laidos „Arčiau namų“ filmavimo 11 asmenų grupės apgyvendinimui, 2016-05-12 nurašymo aktu Nr. RPA-43 nurašyta 40,00 Eur už „Lietuvos ryto“ televizijos filmavimo 2 asmenų grupės apgyvendinimą bei 2016-09-23 nurašymo aktu Nr. RPA-71 dar nurašyta 150,00 Eur vėlgi už „Lietuvos ryto“ televizijos komandos apgyvendinimą, tačiau vadovaujantis Taisyklėmis, apgyvendinimo (nakvynės) paslaugos reprezentacinės išlaidoms priskiriamos tik priimant užsienio valstybių asmenis, delegacijas, svečius.

1.3.3. Vadovaujantis Taisyklių 7.3 papunkčio bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklių 2.2 papunkčio nuostatomis, vaišių, pobūvių, banketų ir maisto produktų, gėrimų bei kitų prekių ir paslaugų pirkimo išlaidos *reprezentacinėms išlaidoms priskiriamos tik tuomet, kai jos patiriamos rengiant oficialius priėmimus*. Vadovaujantis Taisyklių 7.4 papunkčio, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklių 2.3 papunkčio bei Administracijos reprezentacinių prekių ir paslaugų nurašymo komisijos veiklos nuostatų 3.3 papunkčio nuostatomis, maisto produktų ir gėrimų įsigijimo išlaidas taip pat galima priskirti reprezentacinėms išlaidoms, jeigu jie sunaudojami darbinių susitikimų metu.

¹⁷ Skelbiama - http://www.zarasai.lt/planavimo-dokumentai_40.

¹⁸ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-20 įsakymu Nr. I(6.6 E)-390 patvirtintos Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklės.

¹⁹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-07-04 įsakymas Nr. I(6.6 E)-533.

Administracijoje 2016 metais į reprezentacinių išlaidų sąnaudas nurašyti maisto produktai, kurie skirti renginiams, visiškai neatitinkantiems aukščiau nurodytų kriterijų. Pavyzdžiui, prie reprezentacinių išlaidų priskirtos pirkimo išlaidos maisto produktų, kurie nurašyti kaip sunaudoti seminarų, mokymų, miestelių, derliaus švenčių metu. Tačiau šie renginiai nepriskirtini nei oficialiems priėmimams, nei darbiniam susitikimui kaip jie apibrėžti Taisyklių 7.3 ir 7.4 papunkčiuose ir jų metu sunaudotų maisto produktų išlaidos negali būti priskirtinos reprezentacinėms išlaidoms.

1.3.4. Pagal auditui pateiktus dokumentus, Administracijoje į reprezentacinių išlaidų sąnaudas nurašyti maisto produktai, kurie sunaudoti ne Administracijos, o kitų įstaigų organizuojamų renginių progomis, ir kurių sunaudojimo teisėtumo ir pagrįstumo mes negalime patvirtinti. Pavyzdžiui:

- pagal internetinėje erdvėje esančią informaciją, Sausio 13-osios dienos minėjimas yra Zarasų krašto muziejaus suorganizuota priemonė. Strateginiame veiklos plane²⁰ Kultūros plėtros programos 02.02.04 priemonėje šio renginio organizavimui lėšos skirtos Zarasų krašto muziejui. Tačiau Administracija nurašymo aktais Nr. RPA-1, RPA-2 ir RPA-3 Sausio 13-osios dienos minėjimo dalyvių maitinimui nurašė maisto produktų ir vienkartinį indų už 413,76 Eur;

- 2016-03-04 nurašymo aktu Nr. RPA-19 nurašyta maisto produktų už 288,52 Eur, kurie pagal nurašymo akto pastabas skirti Lietuvos mokinių meninio skaitymo regioninio etapo Zarasuose dalyvių maitinimui, 2016-03-18 nurašymo aktu Nr. RPA-32 nurašyta maisto produktų ir vienkartinį stiklinių už 162,50 Eur, kurie pagal nurašymo akto pastabas skirti Emilijos Pliaterytės atminimo draugijos vykdomo projekto „Šimtmečio vėtrungės“ gyvosios viktorinos 42 dalyvių maitinimui. Tačiau šie renginiai vyko Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje ir Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijoje ir Strateginiame veiklos plane²¹ Švietimo (formalaus ir neformalaus) programos 01.03.08 priemonėje „Organizuoti projektus-viktorinas, konkursus“ Zarasų „Ažuolo“ gimnazijai zoninių meninio skaitymo konkurso 100 dalyvių maitinimui skirta 0,2 tūkst. Eur, o Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijai projekto-viktorinos „Šimtmečių vėtrungės“ 200 dalyvių maitinimui skirta 0,3 tūkst. Eur. Pagal rajono Savivaldybės strateginio veiklos plano Švietimo (formalaus ir neformalaus) programos priemonių vykdymo ataskaitą už 2016 metus²² tiek Zarasų „Ažuolo“ gimnazija, tiek Antazavės Juozo Gruodžio gimnazija minėtų renginių dalyvių maitinimui panaudojo 0,2 tūkst. Eur ir 0,3 tūkst. Eur. Todėl nesuprantama, kaip Administracija galėjo maitinti minėtų renginių dalyvius, kai juos maitino renginius organizuojančios įstaigos;

²⁰ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-03-18 sprendimu Nr. T-17 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginis veiklos planas.

²¹ Ten pat.

²² Skelbiama - http://www.zarasai.lt/planavimo-dokumentai_40.

- 2016-09-23 nurašymo aktu Nr. RPA-72 nurašyti maisto produktai ir vienkartiniai indai už 195,81 Eur, kurie pagal nurašymo aktą, sunaudoti 2016-04-24 renginyje „Pasaulinė Gyvybės diena. Zarasuose – Šeimų šventė“. Tačiau pagal internetinėje erdvėje randamą informaciją, šventę organizavo ne Administracija, o Zarasų parapija ir šios šventės metu nebuvo vaišinama kava, arbata, sausainiais, saldainiais, sultimis ir kt.

1.3.5. Analizuojant auditui pateiktus nurašymo aktus, juose nurašomų maisto produktų kiekius ir darbinių susitikimų, oficialių priėmimų ar renginių dalyvių skaičius pastebėta, kad pagal nurašymo aktų duomenis atskirais atvejais statistinis dalyvis suvartoja labai skirtingus ir nelogiškus maisto produktų kiekius, kurių pagrįstumo mes taip pat negalime patvirtinti. Pavyzdžiui, pagal nurašymo akto Nr. RPA-4 duomenis 34-ojo Euroregiono „Ežerų kraštas“ tarybos posėdyje dalyvavo 82 žmonės, tačiau karštųjų patiekalų ir šaltųjų žuvies patiekalų nurašoma po 100 vnt., šaltųjų mėsos patiekalų – 200 vnt. ir t. t.

1.3.6. Pagal nurašymo aktų duomenis, patiriant reprezentacines išlaidas, rajono Savivaldybės biudžeto lėšos ne visada naudojamos racionaliai ir taupiai. Pavyzdžiui, nurašymo aktu Nr. RPA-22 nurašyti net 5 gedulo vainikai, kurie pagal nurašymo akto pastabas, skirti vieno Zarasų krašto garbės piliečio laidotuvėms, pagal nurašymo akto Nr. RPA-45a duomenis vieno rajono Savivaldybės tarybos nario tėvo laidotuvėms skirti 3 gedulo vainikai ir dar 3 gedulo puokštės, o sveikinant Savivaldybės įstaigos vadovą jubiliejaus proga savivaldybės Tarybos ir (ar) Administracijos vardu jam dovanotos net 3 gėlių puokštės, kito Zarasų krašto garbės piliečio sveikinimui jubiliejaus proga įteiktos net 22 rožės ir t.t.

1.3.7. Pagal Taisyklių 13 punktą, nurašymo aktai surašomi kiekvienam renginiui. Audito metu nustatėme atvejų, kai vieno renginio išlaidos nurašomos ne vienu, o dviem ar trim nurašymo aktais. Pavyzdžiui, trimis nurašymo aktais nurašinėtos mokytojo dienos minėjimo išlaidos (2016-10-19 Nr. RPA-76, 2016-10-28 Nr. RPA-83 ir 2016-11-04 Nr. RPA-87), rajono Savivaldybės tarybos 2016-10-27-2016-10-28 posėdžių išlaidos (2016-11-04 Nr. RPA-87, 2016-12-30 Nr. RPA-104 ir 2016-12-30 Nr. RPA-105) ir t.t., dviem nurašymo aktais nurašinėtos dalyvavimo Molėtų miesto šventėje išlaidos (2016-07-20 Nr. RPA-68 ir 2016-10-28 Nr. RPA-83), Ukmergės rajono savivaldybės oficialios delegacijos priėmimo išlaidos (2016-09-23 Nr. RPA-71 ir 2016-10-28 Nr. RPA-83), tarptautinio projekto „Let us not forget“ („Neleiskite mūsų pamiršti“) dalyvių, dalyvavusių projekto veiklose 2016-06-27-2016-06-30 priėmimo išlaidos (2016-07-19 Nr. RPA-65, 2016-10-28 Nr. RPA-83) ir t. t. Be to, dažnai prie vieno renginio dviejų ar trijų nurašymo aktų buvo pridėamos skirtingo turinio, tačiau tuo pačiu numeriu įregistruotos sąmatos.

1.3.8. Vadovaujantis Taisyklių 15 punkto nuostatomis, nurašymo aktai Apskaitos skyriui turi būti pateikiami kartu su renginio dalyvių vardiniais sąrašais (vykstant masiniams renginiams

– su preliminariais delegacijų, dalyvių sąrašais). Administracijoje 2016 metais šios nuostatos nebuvo laikomasi, t. y. rengiant nurašymo aktus ir pateikiant juos Apskaitos skyriui, vardiniai sąrašai beveik niekada nebuvo pateikti. Tikėtina, kad vardiniai sąrašai net nebuvo sudaromi.

1.3.9. Vadovaujantis Taisyklių 12-15 punktų nuostatomis, reprezentacinės priemonės į sąnaudas turi būti nurašytos mėnesiui pasibaigus. Materialiai atsakingi asmenys arba renginio organizatoriai privalo parengti nurašymo aktus ir juos pateikti Administracijos prekių ir paslaugų nurašymo komisijai pasirašyti. Komisijos įvertintus ir pasirašytus bei Administracijos direktoriaus patvirtintus nurašymo aktus materialiai atsakingi asmenys arba renginio organizatoriai iki kito mėnesio 5 dienos privalo pateikti Administracijos Apskaitos skyriui. Tačiau nuo pat Taisyklių patvirtinimo dienos šių terminų dažnai buvo nesilaikoma. Nustatyti atvejai, kad sunaudotų atsargų ar gautų paslaugų nurašymo aktai kartais buvo parengiami praėjus trimis, keturiems ar net penkiems mėnesiams nuo renginio. Pavyzdžiui, renginys vyko 2016-05-27–2016-05-28, o šio renginio metu išdalinta atributika nurašyta 2016-11-04, renginiai vyko 2016-04-15 ir 2016-04-24, o šių renginių metu sunaudoti maisto produktai nurašyti 2016-09-23, renginys vyko 2016-06-27–2016-06-30, renginio metu išdalinta atributika nurašyta 2016-10-28 ir t.t.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus pavyzdžius bei kitus dalykus, išsamiai nurodytus Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos rašte²³, mes negalime patvirtinti, kad 2016 metais Administracijos nurašymo aktais nurašytos 41 624 Eur reprezentacinės išlaidos yra tikros ir teisingos, panaudotos vadovaujantis biudžeto lėšų panaudojimą reprezentacinėms išlaidoms reglamentuojančiais teisės aktais ir tiems tikslams bei tokiais kiekiais, kurie nurodyti nurašymo aktuose.

Dėl savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms nesilaikant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklių nuostatų, nurašant išlaidas ne Zarasų rajono savivaldybės administracijos organizuojamiems renginiams ir nelogiškais kiekiais, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės administracijoje nurašytos 41,6 tūkst. Eur reprezentacinės išlaidos yra tikros ir teisingos, panaudotos tiems tikslams bei tokiais kiekiais, kurie nurodyti nurašymo aktuose.

²³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-07-04 raštas Nr. 2-50.

2. DĖL SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ PANAUDOJIMO DARBO UŽMOKESČIUI IR SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOMS

2.1. Zarasų krašto muziejuje

2.1.1. Vadovaujantis Darbo kodekso²⁴ 95 straipsnio 3 dalimi, kiekvienoje darbo sutartyje šalys turi sulygti dėl darbo apmokėjimo sąlygų. Sulygus dėl minimalaus darbo užmokesčio, darbo sutartyje turi būti aiškiai nurodyta minimalusis mėnesinis ar minimalusis valandinis darbo užmokestis bus mokamas darbuotojui. Zarasų krašto muziejuje (toliau – Muziejus) darbuotojų, kuriems mokamas minimalus darbo užmokestis, darbo sutartyse 2016 metais tuo pačiu metu buvo sulygtas tiek minimalusis mėnesinis, tiek minimalusis valandinis darbo užmokestis. Nors šiems darbuotojams darbo užmokestis buvo skaičiuojamas pagal minimalųjį mėnesinį atlyginimą, tačiau audito metu Muziejuje mes neradome jokio teisės akto, kuriuo remiantis vyresn. buhalterė nusprendė darbo užmokestį skaičiuoti pagal minimalųjį mėnesinį, o ne minimalųjį valandinį darbo užmokestį.

2.1.2. Vadovaujantis Darbo kodekso²⁵ 147 straipsnio 6 dalimi, darbuotojų dirbtas darbo laikas ir neatvykimo į darbą atvejai turi būti žymimi darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose (toliau – DLAŽ). Muziejuje nustatėme daug ir įvairių DLAŽ pildymo netikslumų ir neatitikimų. Pavyzdžiui:

- pagal patvirtintus darbo laiko grafikus²⁶ darbuotojai turėjo dirbti antradieniais–šeštadieniais ar trečiadieniais–sekmadieniais, DLAŽ kai kuriais mėnesiais pažymėta, kad dirbo pirmadieniais–penktadieniais, arba pagal grafiką turėjo dirbti pirmadieniais–penktadieniais, DLAŽ pažymėta, kad dirbo antradieniais–šeštadieniais ir pan.;

- pagal patvirtintus atostogų grafikus darbuotoja turėjo atostogauti arba, pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos parengtą ataskaitą apie nedarbingumus, darbuotoja turėjo nedarbingumą, tačiau DLAŽ šios dienos pažymėtos kaip dirbtos dienos;

- direktorės įsakymas dėl darbo šventinę dieną neišleistas, DLAŽ pažymėta, kad darbuotoja šventinę dieną dirbo, tačiau darbo užmokestis už šventinę dieną nemokėtas;

- pagal darbo laiko grafikus darbuotojai per mėnesį turi išdirbti 20 darbo dienų, DLAŽ nurodyta, kad turi išdirbti 21 darbo dieną ir pan.;

- DLAŽ nesutampa dirbtų, atostogautų, nedarbingume būtų dienų suminiai skaičiai su pažymėtomis ir faktinėmis dienomis ir pan.

- Dėl aukščiau pateiktų pavyzdžių dažnu atveju mes negalėjome nustatyti, ar Muziejaus darbuotojams teisingai priskaičiuotas darbo užmokestis už dirbtą laiką, atostoginiai, ligos

²⁴ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926, 95 str. 3 d.

²⁵ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926, 147 str. 6 d.

²⁶ Patvirtinti Zarasų krašto muziejaus direktorės įsakymais 2015-11-15 Nr. V-53, 2016-05-30 Nr. V-14.

pašalpos, darbo užmokestis už darbą švenčių dienomis, vidutinis darbo užmokestis už papildomas poilsio dienas ir kiti priskaitymai.

2.1.3. Nustatytas atvejis, kad nesilaikant Darbo kodekso²⁷ 194 straipsnio 1 dalies nuostatų, už darbą švenčių dieną, kai jis nenumatytas pagal grafiką, darbuotojai ši diena nei apmokėta dvigubu tarifu, nei suteikta papildoma poilsio diena, nei rasta informacija apie tai, kad viena diena pridedama prie kasmetinių atostogų.

2.1.4. Muziejuje, priskaičiuojant darbo užmokestį už dirbtą darbą bei kasmetines atostogas, ligos pašalpas, kurios mokamos iš darbdavio lėšų, papildomas poilsio dienas už darbą šventinėmis ar poilsio dienomis bei poilsio dienas auginantiems vaikus iki 12 metų, 2016 metais ne visada buvo laikomasi Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo²⁸ (toliau – Tvarkos aprašas) nuostatų:

- nesilaikant Tvarkos aprašo 7.6 papunkčio nuostatos, vienkartinės išmokas į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą įtraukti imant 1/4 bendros jų sumos per 12 mėnesių, einančių prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis ir dalijant iš skaičiuojamojo 3 mėnesių laikotarpio darbo dienų (valandų) skaičiaus pagal darbuotojo darbo grafiką ir gautą dydį pridėti prie darbuotojo darbo dienos (valandos) vidutinio darbo užmokesčio, Muziejuje 2015 metų gruodžio mėn. visiems darbuotojams išmokėtos vienkartinės išmokos buvo įtraukiamos tik kaip paprastos priemokos. Dėl to buvo padidinti priskaičiuoti sausio–kovo mėn. vidutiniai darbo užmokesčiai ir sumažinti balandžio–gruodžio mėn. vidutiniai darbo užmokesčiai;

- nesilaikant Tvarkos aprašo 7.11 papunkčio nuostatos, kad apskaičiuotas dienos (valandos) vidutinis darbo užmokestis negali būti mažesnis už skaičiuojamąjį mėnesį teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos pagrindu apskaičiuotą to mėnesio valandinį (dienos) užmokestį pagal darbuotojo ar įmonės darbo (pamainos) grafiką, Muziejuje, apskaičiuojant darbuotojams atostoginius, ligos pašalpas ar darbo užmokestį už papildomas poilsio dienas, priskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis kartais nebuvo palyginamas su skaičiuojamojo mėnesio minimaliuoju darbo dienos užmokesčiu ir todėl buvo priskaičiuojamos mažesnės sumos nei minimalus atlygis;

- nesilaikant Tvarkos aprašo 6.1, 7.1 ir 7.2 papunkčių nuostatų, kad į darbuotojo vidutinį darbo užmokestį neįskaitomas apmokėjimas už laiką, kai darbuotojas dėl pateisinamų priežasčių teisės aktų, kolektyvinės ir darbo sutarčių numatytais atvejais nedirbo įmonėje bei įskaitomas darbo užmokestis už darbą poilsio ir švenčių dienomis, Muziejuje, skaičiuojant vidutinį darbo

²⁷ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926, 194 str. 1 d.

²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašas.

užmokestį, kartais buvo įtraukiamas už papildomas poilsio dienas priskaičiuotas darbo užmokestis ir neįtraukiamas darbo užmokestis, priskaičiuotas už darbą švenčių dienomis;

- nesilaikant Tvarkos aprašo 8 punkto nuostatos, apskaičiuojant atostoginius darbuotojai, kuriai per darbo metus prieš atostogų pradžios mėnesį keitėsi darbo dienos trukmė, vidutinis vienos dienos (valandos) užmokestis nebuvo perskaičiuotas atsižvelgiant į darbuotojai nustatytos darbo trukmės santykį su įstaigos darbo laiko trukme.

2.1.5. Muziejuje kasmetinės papildomos atostogos už nepertraukiamąjį darbo stažą darbuotojams pradedamos suteikinti išdirbus 9 metus, o ne turintiems didesnę kaip 10 metų nepertraukiamąjį darbo stažą toje darbovietėje, kaip tai numatyta Kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos²⁹ 1.2 papunktyje.

2.1.6. Darbo kodekso³⁰ 201 straipsnyje numatyta, kad darbo užmokestis mokamas ne rečiau kaip du kartus per mėnesį, o jeigu yra darbuotojo raštiškas prašymas, – kartą per mėnesį. Mokant darbo užmokestį du kartus per mėnesį, paprastai už pirmąją mėnesio dalį mokama suma neviršija pusės per mėnesį darbuotojui išmokamos sumos. Muziejuje, išmokant darbo užmokestį direktorei ir vyresn. buhalterei 2016 metais, šios nuostatos dažnai nebuvo laikomasi – atskirais mėnesiais darbuotojoms mėnesio darbo užmokestis buvo išmokamas per tris ar keturis kartus, o vyresn. buhalterei išsimokant darbo užmokestį per tris kartus, paskutinei mokėtinai darbo užmokesčio daliai kartais buvo paliekama nuo 20 proc. iki 1 proc. nuo priskaičiuotos mėnesio mokėtinios darbo užmokesčio sumos.

2.1.7. Audito metu tikrinome Muziejaus darbuotojų 2016 metų atostogų ir socialinio draudimo įmokų kaupinių paskaičiavimą, tačiau mes negalėjome patvirtinti, kad jame nurodytos nepanaudotos kasmetinių atostogų dienos yra tikslios ir teisingos. Pavyzdžiui, pagal Zarasų rajono savivaldybės administracijos Juridinio ir personalo skyriaus pateiktą informaciją, direktorė iki 2016-12-31 turėjo 54,1 kal. dieną nepanaudotų kasmetinių atostogų, Muziejaus pateiktoje direktorės asmens byloje radome duomenis apie kasmetinių atostogų panaudojimą, pagal kuriuos 2016-12-31 direktorė turėjo 122,1 kal. dieną nepanaudotų kasmetinių atostogų, o pateiktame Muziejaus darbuotojų 2016 metų atostogų ir socialinio draudimo įmokų kaupinių paskaičiavime atostogų kaupiniai skaičiuoti tik už 25,04 kal. dienas. Kitų darbuotojų nepanaudotų kasmetinių atostogų dienos, nurodytos kaupinių paskaičiavime, taip pat nesutampa su asmens byloje pateikta informacija apie darbuotojų kasmetinėse atostogose būtas dienas.

2.1.8. Dėl aukščiau nurodytų teisės aktų nuostatų nesilaikymo nustatant ir skaičiuojant darbo užmokestį, dėl nustatytų klaidų pildant darbo laiko apskaitos žiniaraščius, dėl gausių

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-22 nutarimu Nr. 497 patvirtintos Kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarka, 1.2 p.

³⁰ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04 Nr. IX-926, 201 str.

neatitikimų ir prieštaravimų tarp darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraščių, darbo laiko apskaitos žiniaraščių, darbo laiko grafikų ir kt. dokumentų, kuriuose pateikiamas nustatytas dirbti, faktiškai dirbtas (nedirbtas) ir apmokėtas (privalomas apmokėti) darbo laikas, bei kitų dalykų, išsamiai nurodytų Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos rašte³¹, **mes negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų įrodymų dėl Kultūros plėtros programos asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms panaudojimo Muziejuje teisėtumo.**

Suma, dėl kurios teisėtumo mes negalime pasisakyti, 2016 metais sudaro 97 046 Eur kasinių išlaidų, iš jų 74 046 Eur darbo užmokesčio, 23 000 Eur socialinio draudimo įmokoms.

Dėl teisės aktų nuostatų nesilaikymo nustatant ir skaičiuojant darbo užmokestį, dėl klaidų, neatitikimų ir prieštaravimų vidaus dokumentuose, mes negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų įrodymų, kad Kultūros plėtros programos 97,0 tūkst. Eur asignavimai, iš jų 74,0 tūkst. Eur darbo užmokesčiui, 23,0 tūkst. Eur socialinio draudimo įmokoms Zarasų krašto muziejuje panaudoti teisėtai.

Audito metu Muziejui rekomendavome³², atsižvelgiant į nustatytus teisės aktų pažeidimus, klaidas ir kitus rašte nurodytus dalykus, atlikti visiems įstaigos darbuotojams už faktiškai dirbtą laiką priskaičiuoto darbo užmokesčio ir vidutinio darbo užmokesčio bei ligos pašalpų perskaičiavimą, išmokant jiems priklausančias sumas, o permokėtas sumas grąžinant į rajono Savivaldybės izdo sąskaitą. Vykdydamas rekomendacijas Muziejus mums pateikė darbo užmokesčio perskaičiavimą, tačiau iš įstaigoje dirbančių 15-os darbuotojų darbo užmokestis teisingai perskaičiuotas tik 2 darbuotojams. Pakartotinai atliekant perskaičiavimą iki šio audito pabaigos Muziejus mums pateikė tik dalies darbuotojų teisingą darbo užmokesčio perskaičiavimą.

2.2. Zarasų rajono savivaldybės administracijoje

2.2.1. Audito metu nustatyta, kad dviem Administracijos darbuotojams nuo 2015-07-15 iki 2016-12-31 buvo neteisingai skaičiuojamas priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą. Administracijos direktorius 2015-07-03 įsakymu³³ pavedė Administracijos Apskaitos skyriui nuo 2015-07-15 mokėti pareiginės algos dydžio priedus: 12 proc. ir 18 proc. Patikrinus darbuotojų mokėjimo istorijas (asmenines sąskaitas) nustatyta, kad šiems darbuotojams iki 2016-12-31 buvo

³¹ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-03-30 raštas Nr. 2-21.

³² Ten pat.

³³ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 201507-03 įsakymas Nr. IP-125 „Dėl priedo už Lietuvos valstybei stažą“.

mokamas 3 procentais mažesnis priedas. Už laikotarpį nuo 2015-07-15 iki 2016-12-31 vienam darbuotojui buvo nesumokėta **295,81 Eur**, kitam **386,31 Eur**.

Dėl nepakankamos elektroninių dokumentų judėjimo kontrolės nevykdant Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažo padidinimo, dviem darbuotojams nepriskaičiuota 0,7 tūkst. Eur darbo užmokesčio ir nuo jo nepriskaičiuota 0,2 tūkst. Eur darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

Pažymėtina, kad su darbuotojais atsiskaityta iš karto, kai tik apie neatitikimus buvo informuoti administracijos Apskaitos skyriaus specialistai.

2.2.2. Peržiūrėjus Administracijos direktoriaus įsakymų komandiruočių, papildomų dienų suteikimo klausimais 2016 metų bylas, nustatyta neatitikimų dėl vairuotojų siuntimo į tarnybinės komandiruotes. Nustatyta atvejų, kai vairuotojai buvo siunčiami į komandiruotes, kurių metu vežė ne pačios administracijos, o kitų biudžetinių įstaigų darbuotojus į seminarus ir kitus renginius. Pavyzdžiui, 2016-06-16 įsakymu³⁴ vairuotojas siunčiamas į tarnybinę komandiruotę nuvežti ir parvežti Zarasų viešosios bibliotekos komandą dalyvauti Nacionalinės bibliotekų olimpiados finaliniame renginyje Vilniuje arba 2016-10-12 įsakymu³⁵ vairuotojas siunčiamas į tarnybinę komandiruotę nuvežti bei parvežti Zarasų krašto muziejaus darbuotoją į Palangą, į muziejų seminarą.

Vairuotojams už tas dienas iš savivaldybės administracijos biudžeto buvo sumokėtas darbo užmokestis (poilsio dieną dvigubu tarifu), mokami dienpinigiai, nors jie atliko ne įstaigos, kurioje dirba funkcijas. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³⁶, biudžeto asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti. Taip pat privalo užtikrinti programų vykdymo ir priskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. Taigi tokiais atvejais, kai Administracijos vairuotojai siunčiami į aukščiau minėtas ir panašias komandiruotes, Administracijai skirti asignavimai naudojami neekonomiškai ir neefektyviai, kadangi naudojami ne Administracijos programų vykdymui. Pažymėtina, kad kiekviena įstaiga planuodama lėšas turi suplanuoti, kiek tais metais turės išlaidų transportui, transporto išlaikymui. Jei įstaiga neturi savo automobilio, tuomet turi planuoti išlaidas vežimo paslaugų pirkimui.

³⁴ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-16 įsakymas Nr. IK(10.2E)-65 „Dėl rajono savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus elektriko, siuntimo į tarnybinę komandiruotę“.

³⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-10-12 įsakymas Nr. IK(10.2E)-110 „Dėl siuntimo į tarnybinę komandiruotę“.

³⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23, Nr. IX-1946, 5 str. 1 d.

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu³⁷, biudžeto asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti. Todėl direktorius, siųsdamas vairuotojus į tarnybines komandiruotes, kurių metu veža kitų biudžetinių įstaigų darbuotojus į seminarus ir kitus renginius, pažeidžia minėto įstatymo nuostatas.

2.2.3. Audito metu taip pat nustatyta, kad Administracijos vairuotojai vežė mokinius ir mokytojus į olimpiadas, varžybas ir kt. renginius. Pavyzdžiui, 2016-04-21 įsakymu³⁸ vairuotojas siunčiamas į tarnybinę komandiruotę nuvežti bei parvežti Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazijos mokinį ir jį lydintį mokytoją dalyvauti respublikinėje istorijos olimpiadoje Klaipėdoje arba 2016-04-27 įsakymu³⁹ vairuotojas siunčiamas į tarnybinę komandiruotę nuvežti bei parvežti tos pačios gimnazijos mokinį ir jį lydintį mokytoją dalyvauti respublikinėje matematikos olimpiadoje Vilniuje.

Pažymėtina tai, kad Zarasų rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane, Švietimo (formalaus ir neformalaus) programoje (03) numatyta priemonė „Užtikrinti dalyvavimą respublikiniuose bei tarptautiniuose mokinių meno, mokslo ir sporto renginiuose (transportas vykimui)“, kuriai skirta 22 000 Eur. Šioje programoje numatytos lėšos yra skirtos transportui į olimpiadas, tačiau vežimo sąnaudos buvo nurašytos į Viešojo ir vidaus administravimo programos (14) išlaidas.

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro įsakymu⁴⁰ patvirtintu Mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašu, savininko nustatyta tvarka laisvu nuo mokinių vežimo į mokyklą ir iš jos metu mokykliniu autobusu mokiniai gali būti vežami į neformaliojo vaikų švietimo įstaigas, brandos egzaminų centrus, švietimo pagalbos ir kitas įstaigas su jų ugdymu ar socialinėmis problemomis susijusiems klausimams spręsti, pažintines ir kultūrinės išvykas, savivaldybės, regioninius ir šalies saviraiškos renginius (dalykų olimpiadas, konkursus, varžybas, sporto, sveikatos ugdymo, meninės raiškos, turizmo, gamtos, techninės kūrybos bei kitus renginius). Taip pat mokyklinis autobusas gali būti naudojamas ugdymo organizavimo procesui aprūpinti ir mokytojus į kvalifikacijos tobulinimo renginius vežti.

³⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23, Nr. IX-1946, 5 str. 1 d.

³⁸ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-04-21 įsakymas Nr. IK(10.2E)-36 „Dėl rajono savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus elektriko, siuntimo į tarnybinę komandiruotę“.

³⁹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-04-27 įsakymas Nr. IK(10.2E)-39 „Dėl rajono savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus elektriko, siuntimo į tarnybinę komandiruotę“.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-06-30 įsakymas Nr. V-620 „Dėl mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Manome, kad mokiniai į olimpiadas ir kitus renginius turėtų būti vežami vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais paženklintais autobusais, o tais atvejais kai reikia vežti vieną vaiką ir autobusu važiuoti ekonomiškai nenaudinga, galėtų būti perkama vežimo paslauga viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

2.2.4. Nustatyta, kad Administracijoje priedai ir priemokos ne visada skiriami laikantis teisės aktų nuostatų. Pavyzdžiui:

- priedai, priemokos, vienkartinės piniginės išmokos skiriami mokėti biudžetinių metų pradžioje arba net praėjusių metų gruodžio mėnesį, rajono Savivaldybės tarybai dar nepatvirtinus biudžeto ir nežinant darbo užmokesčiui skirtų lėšų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴¹, biudžetinių įstaigų vadovai turi teisę nustatyti vadovo pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams, kitiems darbuotojams priedus, priemokas, mokėti vienkartinės piniginės išmokas, skirtas darbuotojams skatinti, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų. Pagal šią nuostatą, nepatvirtinus rajono Savivaldybės biudžeto bei programų sąmatų, priedai ir priemokos, vienkartinės piniginės išmokos neturėtų būti skiriamos;

- priedai, priemokos skiriami už vykdymą pastovaus pobūdžio darbų, funkcijų, kurios įstaigoje privalo būti atliekamos pastoviai ir nepertraukiamai ir turėtų būti numatytos įstaigos darbuotojų pareiginiuose nuostatuose;

- priedai, priemokos darbuotojams skiriami už papildomus darbus, kurie atliekami pagrindinio darbo metu. Dažnai šie priedai ir priemokos skiriami visiems kalendoriniams metams. Be to už tuos pačius darbus priedai, priemokos tiems patiems darbuotojams neretai mokami keletą metų iš eilės. Minėto nutarimo⁴² 5 punkte numatyta, kad biudžetinių įstaigų vadovai turi teisę nustatyti darbuotojams priedus už skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą, priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) arba raštišku darbuotojo sutikimu - papildomų darbų vykdymą (jeigu nesudaroma papildoma darbo sutartis) nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos ir bendra šių priedų ir priemokų suma neturi viršyti darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio. Vadovaujantis šia nuostata, priedai ir priemokos galėjo būti skiriamos tik už laikino pobūdžio papildomus (skubius, svarbius) darbus. Manome, kad papildomų darbų atlikimas ištikus metus ar net kelis metus iš eilės pagrindinio darbo metu rodo, kad įstaigoje netinkamai paskirstytos darbo funkcijos ir nustatyti darbo krūviai, jeigu pagrindinio darbo metu darbuotojai turi galimybę atlikti nuolatinius papildomus darbus. Todėl jeigu darbuotojai įstaigoje ištikus metus pagrindinio

⁴¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 5 p.

⁴² Ten pat.

darbo metu atlieka papildomus darbus, funkcijas ir jie yra pastovaus pobūdžio, būtina peržiūrėti šių darbuotojų krūvius bei jų pareigybių aprašymus.

Atkreiptinas dėmesys, kad rekomendacijas šiuo klausimu Zarasų rajono savivaldybės administracijai mes jau teikėme⁴³ 2008 metais ir 2015 metais, tačiau situacija dėl priedų mokėjimo išlieka nepakitusi.

Taip pat pažymėtina, jog galimai dėl neplanuotų priedų ir priemokų mokėjimo 2016 metų pabaigoje, Administracijoje pritrūko darbo užmokesčiui skirtų asignavimų. Rajono savivaldybės taryba 2016 metų pradžioje Administracijos darbo organizavimui patvirtino⁴⁴ 1 145,7 tūkst. Eur asignavimų, iš kurių 874,7 tūkst. Eur skirta darbo užmokesčiui. 2016-11-25 rajono Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁵ Administracijai papildomai darbo užmokesčiui skirta 17,2 tūkst. Eur. Pagal 2016 m. spalio 6 d. įstaigos auditui pateiktus duomenis nustatyta, kad per 9 mėnesius darbuotojams buvo išmokėta 18 690,03 Eur priedų ir priemokų, per visus 2016 metus buvo planuota išmokėti 31 398,66 Eur priedų ir priemokų. Planuojant reikalingas darbo užmokesčiui lėšas galimai nebuvo numatyta lėšų (neplanuotoms) privalomoms mokėti išmokoms, pvz.: išėtinės išmokos, kompensacija už nepanaudotas atostogas ir kt.

2.3. Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre

2.3.1. Priedų, priemokų ar vienkartinių piniginių išmokų skyrimas biudžetinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, iki 2017 metų buvo reglamentuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimu⁴⁶. Audito metu nustatyta, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre (toliau – Kultūros centras) 2015 metų gruodžio mėn. dalis darbuotojų buvo skatinami išmokant tam tikras išmokas. Skiriant šias išmokas Kultūros centre išleistas dviprasmiškas ir klaidinantis įsakymas⁴⁷, kuriame pagal įsakymo turinį skiriamos vienkartinės skatinamosios išmokos, tačiau preambulėje nurodomi priedų ir priemokų skyrimą reglamentuojantys punktai ir dėstomojoje dalyje nurodoma kad darbuotojai *skatinami* išmokant priedus.

Atkreiptinas dėmesys, kad išleidžiant įsakymus dėl papildomų mokėjimų, labai svarbu aiškiai ir tiksliai nurodyti, kokio pobūdžio išmoka skiriama darbuotojams – priedai, priemokos ar vienkartinės išmokos, nes į skaičiuojamą vidutinį darbo užmokestį priedai, priemokos ir

⁴³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2008-12-04 raštas Nr. 2-161 bei 2015-07-02 raštas Nr. 2-45.

⁴⁴ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-03-18 sprendimas Nr. T-18 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto tvirtinimo.

⁴⁵ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016-11-25 sprendimas Nr. T-260 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 18 d. sprendimo Nr. T-17 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“ pakeitimo.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 5.1 p., 5.2 p.

⁴⁷ Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus 2015-12-29 įsakymas Nr. P-127.

vienkartinės išmokos įtraukiami skirtingai. Vadovaujantis Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašu⁴⁸, apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį į pajamas įtraukiami tik per tris mėnesius prieš skaičiuojamąjį mėnesį išmokėti priedai, o vienkartinės išmokos į pajamas įtraukiamos, kurios buvo išmokėtos per dvylika mėnesių iki vidutinio darbo užmokesčio skaičiuojamojo mėnesio.

Kadangi, kaip jau rašėme, Kultūros centre 2015 metais pagal esmę buvo išmokėtos vienkartinės išmokos⁴⁹, todėl Vadovaujantis Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašu⁵⁰, į apskaičiuojamą vidutinį darbo užmokestį turėjo būti įtraukiamos per visus 2016 metus. Nesilaikant šių nuostatų, Kultūros centre 2015 metais išmokėtos skatinamosios išmokos, apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį, buvo įtrauktos kaip priedai, todėl 10 darbuotojų 2016 metais per mažai priskaičiuota 84,53 Eur vidutinio darbo užmokesčio už kasmetines atostogas, ligos pašalpas ir kt. ir nuo jų nepriskaičiuota 25,43 Eur darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

2.3.2. Vadovaujantis Darbo kodekso⁵¹ 220 straipsnio nuostatomis, į komandiruotes pasiųstiems darbuotojams per visą komandiruotės laiką paliekama darbo vieta ir garantuojamas darbo užmokestis. O jeigu darbuotojai į komandiruotes siunčiami poilsio dienomis, už šias dienas vadovaujantis Darbo kodekso⁵² 194 straipsnio nuostatomis, jiems taip pat turi būti mokamas darbo užmokestis.

Kultūros centre, nesilaikant aukščiau minėtų Darbo kodekso nuostatų, darbuotojams, kurie siunčiami į tarnybinę komandiruotę poilsio dienomis, darbo užmokestis už šias dienas nebuvo mokamas. Dėl šios priežasties per 2016 metus trims Kultūros centro darbuotojams nepriskaičiuota iš viso 371,99 Eur darbo užmokesčio ir nuo jų nepriskaičiuota 115,24 Eur darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

Dėl Darbo kodekso ir Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų nesilaikymo skaičiuojant darbo užmokestį ir vidutinį darbo užmokestį, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre trylikai darbuotojų nepriskaičiuota 0,5 tūkst. Eur darbo užmokesčio ir nuo jo nepriskaičiuota 0,1 tūkst. Eur darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašas, 7.1 p., 7.6 p.

⁴⁹ Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus 2015-12-29 įsakymas Nr. P-127.

⁵⁰ Ten pat.

⁵¹ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04, Nr. IX-926, 220 str.

⁵² Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2002-06-04, Nr. IX-926, 194 str.

2.4. Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje

Atlikus pagrindines audito procedūras darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje reikšmingų pažeidimų, galinčių turėti įtakos mūsų nuomonei dėl biudžeto lėšų naudojimo darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, nenustatėme.

3. DĖL SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO NAUDOJIMO IR APSKAITOS

3.1. Dėl nebaigtos statybos

Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁵³ nuostatomis, atlikus esminį turto pagerinimą, didinama atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina, o nusidėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio turto pagerinimo darbai buvo baigti.

Atliekant rajono Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą⁵⁴ nustatėme, kad Administracijoje nebaigtoje statyboje buvo įregistruota 10 turto vienetų techninių projektų su rekonstrukcijos darbais, kurie užbaigti 2014 ir ankstesniais metais (arba darbai nevykdomi nuo 2010-2012 metų). Ataskaitinių metų pabaigoje šie objektai buvo pilnai eksploatuojami, todėl nebaigtoje statyboje sukauptomis vertėmis turėjo būti padidintos rekonstruojamų turto vienetų įsigijimo savikainos arba turto vienetai perduoti kitiems grupės viešojo sektoriaus subjektams. Šio audito metu nustatėme, kad per 2016 metus iš nebaigtos statybos iškelti 6 objektai, tačiau 4 turto vienetai (t. y. magistralinio kelio A6 (Kauno, D. Bukanto, Vytauto g.) rekonstrukcija; Zarasų miesto apšvietimo tinklų rekonstrukcija Vytauto gatvėje; dalies Kauno gatvės Zarasų mieste elektros apšvietimo tinklų ir gatvės rekonstrukcija; gatvės ZR7421 ir Dimitriškių kaimo gatvės Zarasų mieste rekonstrukcija) už 712 957 Eur 2016 m. gruodžio 31 d. dar vis buvo įregistruoti nebaigtos statybos balansinėje sąskaitoje. Atliekant 2013 metų biudžeto vykdymo auditą, Administracija mus informavo⁵⁵, kad minėti objektai iš nebaigtos statybos bus perkelti 2014 metais, tačiau ir 2016 metais šių rekonstrukcijos darbų verte nepadidintos atitinkamų turto vienetų įsigijimo vertės, motyvuojant tuo, kad vėl vykdoma jų rekonstrukcija.

⁵³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 32.1 p., 33 p.

⁵⁴ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016-07-15 Finansinio ir teisėtumo audito ataskaita dėl Zarasų rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų Nr. 4-4, 3.2.1 p.

⁵⁵ Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2014-07-09 raštas Nr. (6.28)3-1467.

Be to, 2016 metais gegužės mėn. baigti Zarasų miesto Vilniaus gatvės 655 166 Eur vertės rekonstrukcijos darbai, kurie iki ataskaitinių metų pabaigos turėjo būti iškelti iš nebaigtos statybos, didinant Vilniaus gatvės įsigijimo savikainą. Tačiau, pagal auditui pateiktus dokumentus, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rekonstrukcijos darbų verte gatvės įsigijimo savikaina nepadidinta.

Dėl to Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje⁵⁶ paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną **1 368 123 Eur padidinta nebaigtos statybos likutinė vertė (įsigijimo vertė) ir parodyta mažesnė Infrastruktūros ir kitų statinių vertė, nuo šios sumos neskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.**

Dėl 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatų nesilaikymo Zarasų rajono savivaldybės administracijoje tvarkant ir apskaitant nebaigtą statybą, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁵⁷ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebaigtos statybos vertė padidinta 1 368,1 tūkst. Eur ir šia suma parodyta mažesnė infrastruktūros ir kitų statinių vertė, nuo šios sumos neskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.

3.2. Dėl biologinio turto apskaitos

Viešojo sektoriaus subjekto biologinio turto pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus nustato 16-asis VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių“⁵⁸. Vadovaujantis VSAFAS nuostatomis⁵⁹, biologiniam turtui priskirtini gyvūnai ir augalai, kurie skirti socialiniams, kultūriniais, gamtosauginiams, moksliniams, teisėsaugos, pažintiniams tikslams ir kuriais viešojo sektoriaus subjektas turi teisę disponuoti bei juos kontroliuoti.

Pagal Administracijos parengtas Savivaldybių želdynų metines ataskaitas⁶⁰, 2016 m. gruodžio 31 d. Zarasų rajono savivaldybė valdė 10 parkų, iš kurių du (Stelmužės parkas ir Antazavės dvaro parkas) įregistruoti Nekilnojamųjų kultūros vertybių registre, ir 14 skverų. Tačiau, pagal rajono Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų pateiktus duomenis, buhalterinėje apskaitoje įregistruotas tik vienas biologinio turto vienetas (poni arklys) 261 Eur verte, t. y. nei

⁵⁶ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-02 Nr. 53-809.

⁵⁷ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010-07-02 įsakymu Nr. 1K-216 nauja redakcija patvirtintas 16-asis VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių“.

⁵⁹ Ten pat, 4 p., 6 p., 9 p.

⁶⁰ Zarasų rajono savivaldybės administracijos parengta Savivaldybių želdynų 2010 m. ataskaita ŽEL-01 metinė (2011-03-03 Nr. (54.6)-L-9 (pradinė)) su 2011-2016 m. patikslinančiomis statistinėmis ataskaitomis.

vienas parkas, skveras ar atskiri juose esantys želdiniai buhalterinėje apskaitoje nėra įregistruoti kaip biologinis turtas. Pažymėtina, kad dalis parkų ir skverų yra valstybės valdomoje žemėje, kita dalis – savivaldybės įstaigoms valdyti panaudos pagrindais perduotoje valstybės žemėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad rajono Savivaldybėje nėra patvirtintos bendros apskaitos politikos visiems grupės viešojo sektoriaus subjektams, o atskirai kiekvienos įstaigos, t. y. tiek Administracijos, tiek kitų rajono Savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų pasitvirtintose apskaitos politikose nėra aiškiai nurodyti biologinio turto pripažinimo kriterijai, pagal kuriuos būtų lengvai nustatoma, kas laikoma biologinio turto vienetu. Šiose apskaitos politikose dažniausiai cituojamos nuostatos iš 16-ojo VSAFAS, kuriame taip pat nėra nustatyti aiškūs ir visiems vienodai suprantami priskyrimo biologiniam turtui kriterijai. Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti, kad visas rajono Savivaldybės valdomas biologinis turtas tinkamai įregistruotas buhalterinėje apskaitoje.

Dėl neaiškaus biologinio turto apskaitos reglamentavimo rajono Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų apskaitos politikose, dėl rajono Savivaldybės valdomų parkų, skverų ir kitų želdinių neįregistravimo buhalterinėje apskaitoje, mes negalime patvirtinti, kad Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁶¹ duomenys apie rajono Savivaldybės turimą biologinį turtą yra tikri ir teisingi.

Atkreiptinas dėmesys, kad apie turto pripažinimo (nepripažinimo) biologiniu turtu problemą mes jau rašėme 2016 metais parengtoje audito ataskaitoje⁶² ir rekomendavome Lietuvos Respublikos finansų ministrui pakeitus 16-ąjį VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“, patikslinti Administracijos apskaitos politiką, aiškiau nurodant biologinio turto pripažinimo kriterijus ir jais vadovaujantis apskaitoje įregistruoti visą Administracijos valdomą biologinį turtą. Tačiau 2016 metais atliktuose 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“ pakeitimuose⁶³ nesuradus aiškesnių biologinio turto pripažinimo kriterijų, Administracijoje apskaitos politikos keitimas atidėtas iki Finansų ministerijoje rengiamų naujų patikslinimų patvirtinimo.

⁶¹ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁶² Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016-07-15 Finansinio ir teisėtumo audito ataskaita dėl Zarasų rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų Nr. 4-4, 3.4 p.

⁶³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016-11-03 įsakymas Nr. 1K-388 „Dėl finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. 1K-233 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo”.

3.3. Dėl turto inventorizacijos Zarasų rajono savivaldybės administracijoje

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁶⁴, apskaitos duomenys turi būti pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis⁶⁵, komisija, inventorizuodama ilgalaikį materialųjį turtą, turi būtinai apžiūrėti kiekvieną turto vienetą ir jo dalis natūra ir įrašyti į inventorizavimo aprašus jo pavadinimą, paskirtį ir inventoriaus numerį.

Audito metu, stebint kaip vykdoma metinė inventorizacija, nustatyta, kad Administracijoje ne visas turtas buvo inventorizuojamas laikantis Inventorizacijos taisyklių⁶⁶ nuostatų, t. y. ne visas turtas buvo apžiūrėtas turto buvimo vietose. Pavyzdžiui, atliekant Administracijos Bendrojo skyriaus vyriausiajam specialistui priskirto turto 2016 metų metinę inventorizaciją, Inventorizacijos komisijos nariai neturėjo galimybės laikytis šios nuostatos, nes tuo metu kai mes stebėjome, vyriausiasis specialistas komisijos nariams dažnai negalėjo nurodyti, kur yra jam priskirtas turtas. Todėl komisijos nariai neturėjo galimybės apžiūrėti kiekvieną ilgalaikio materialiojo turto vienetą ir įvertinti turto vienetų būklę bei nustatyti ar turtas neturi nuvertėjimo požymių. Nors pagal žodinę informaciją Inventorizacijos komisija atliko pakartotinę Administracijos Bendrojo skyriaus vyriausiajam specialistui priskirto turto inventorizaciją, tačiau jos atlikimo mes nestebėjome, ir todėl negalime patvirtinti, kad Bendrojo skyriaus vyriausiajam specialistui priskirtas **turtas valdomas teisėtai ir vadovaujantis teisės aktų nuostatomis**. Taip pat tuo metu, kai stebėjome metinės inventorizacijos atlikimą, analogiškai, neišeinant iš kabineto ar Administracijos pastato, buvo atliekama turto, kuris priskirtas Kaimo plėtros skyriaus vedėjai, Statybos ir komunalinio ūkio skyriaus bei Investicijų ir plėtros skyrių vedėjų pavaduotojams, metinė inventorizacija.

Atižvelgiant į tai, kad mūsų stebimos inventorizacijos metu, nebuvo apžiūrėtas ir įvertintas kiekvienas turto vienetas, mes negalime patvirtinti Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje⁶⁷ pateiktų dalies duomenų tikrumo ir teisingumo, t. y. negalime patvirtinti **5 107 703 Eur infrastruktūros ir kitų statinių, 1 258 716 Eur nebaigtos statybos, 41 667 Eur mašinų ir įrenginių, 38 712 Eur pastatų, 4 884 Eur kito ilgalaikio materialiojo turto, 3 830 Eur baldų ir biuro įrangos, 2 734 Eur kito nematerialiojo turto, 1 981 Eur transporto priemonių ir 579 Eur kilnojamųjų kultūros vertybių tikrumo ir teisingumo**. Taip pat, negalime patvirtinti **finansavimo sumų likučių iš Valstybės biudžeto lėšų – 5 305 666 Eur**,

⁶⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 19 str. 9 d.

⁶⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimu Nr. 1070 nauja redakcija patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 21-24 p.

⁶⁶ Ten pat.

⁶⁷ Zarasų rajono savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-02 Nr. 53-809.

Europos Sąjungos lėšų – **473 004 Eur**, Savivaldybės biudžeto lėšų – **391 722 Eur** ir kitų lėšų – **290 414 Eur** tikrumo ir teisingumo.

Dėl dalies Zarasų rajono savivaldybės administracijos turto metinės inventorizacijos atlikimo neapžiūrint ir nevertinant kiekvieno ilgalaikio turto vieneto, mes negalime patvirtinti, kad dalis rajono Savivaldybės turto valdoma teisėtai bei vadovaujantis teisės aktų nuostatomis ir Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁶⁸ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje infrastruktūros ir kiti statiniai 5 107,7 tūkst. Eur, nebaigta statyba 1 258,7 tūkst. Eur, mašinos ir įrenginiai 41,7 tūkst. Eur, pastatai 38,7 tūkst. Eur, kitas ilgalaikis materialusis turtas 4,9 tūkst. Eur, baldai ir biuro įranga 3,8 tūkst. Eur, kitas nematerialusis turtas 2,7 tūkst. Eur, transporto priemonės 2,0 tūkst. Eur ir kilnojamosios kultūros vertybės 0,6 tūkst. Eur sumomis bei finansavimo sumų likučiai 5 305,7 tūkst. Eur suma iš Valstybės biudžeto lėšų, 473,0 tūkst. Eur Europos sąjungos lėšų suma ir 290,4 tūkst. Eur suma iš kitų šaltinių parodytos tikromis ir teisingomis sumomis bei negalime patvirtinti 391,7 tūkst. Eur dalies rajono Savivaldybės sukaupto perviršio tikrumo ir teisingumo.

4. DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTŲ VSAKIS PROGRAMOJE PATEIKTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ

4.1. Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje

Biudžetinių įstaigų turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą reglamentuoja Buhalterinės apskaitos įstatymas⁶⁹. Vadovaujantis įstatymo⁷⁰ nuostatomis, ūkio subjektai apskaitai tvarkyti privalo taikyti dvejybinio įrašo būdą ir apskaitą turi tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku bei išsami ir būtų naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Audito metu nustatyta, kad Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje (toliau – Viešoji biblioteka) apskaita tvarkoma nesilaikant minėtų Buhalterinės apskaitos įstatymo⁷¹ nuostatų, t. y. įstaigoje buhalterinė apskaita netvarkoma dvejybinio įrašo būdu, ji nėra tinkama, palyginama ir išsami.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2016 m. rugsėjo mėnesį Viešoji biblioteka pateikė mums informaciją, reikalingą atliekant 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės

⁶⁸ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁶⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06, Nr. IX-574.

⁷⁰ Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06, Nr. IX-574, 4 str., 6 str. 3 d.

⁷¹. Ten pat.

biudžeto ir turto naudojimo auditą. Klausimyne apie vadovybės bei apskaitą tvarkančių darbuotojų kompetenciją, kaitą, apskaitos kompiuterizavimo lygį, etatų ir darbuotojų skaičių, Apskaitos kompiuterizavimo lygio skiltyje nurodyta, kad įstaigos buhalteriai nuo 2016 metų pradėjo naudoti visus programos modulius: „Didžioji knyga“, „Pinigai“, „Finansavimas“, „Ilgalaikis turtas“, „Atsargos“ ir „Darbo užmokestis“. Taip pat nurodyta, kad į programą yra vedamos visos ūkinės operacijos. Tačiau audito metu paprašius sąskaitų apyvartų žiniaraščių paaiškėjo, kad programa pilnai nebuvo naudojama ir dalis informacijos į ją nesuvesta, todėl įstaiga negalėjo pateikti prašomų dokumentų. Duomenų palyginimui paprašėme įstaigos buhalterės programoje suformuoti bandomąjį balansą ir sulyginome jį su auditui patektu bandomuoju balansu. Skirtumai tarp šių dviejų dokumentų patvirtino, kad su programa yra dirbama nepilnai. O paprašius pateikti suvestinius apskaitos registrus, iš kurių duomenų parengtas įstaigos finansinių ataskaitų rinkinys, mums buvo pateiktas supaprastintos apskaitos registras, kuriame ūkinės operacijos registruojamos netaikant dvejetainio įrašo būdo.

Atsižvelgiant į tai, kad Viešojoje bibliotekoje buhalterinė apskaita tvarkoma ne pagal dvejetainio įrašo būdą, mes **negalime patvirtinti**, kad įstaigos VSAKIS konsolidavimui pateiktoje Finansinės būklės ataskaitoje⁷² nurodytas **759 009 Eur turtas, 735 314 Eur finansavimo sumos, 23 513 Eur įsipareigojimai ir 182 Eur grynasis turtas**, Veiklos rezultatų ataskaitoje⁷³ nurodytos **518 091 Eur pajamos ir 517 910 Eur sąnaudos yra tikri ir teisingi**.

Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos buhalterinės apskaitos tvarkymo netaikant dvejetainio įrašo būdo, mes negalime patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁷⁴ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parodytų 759,0 tūkst. Eur turto, 205,4 tūkst. Eur finansavimo sumų, 23,5 tūkst. Eur įsipareigojimų ir 530,1 tūkst. Eur sukaupto perviršio dalies bei Veiklos rezultatų ataskaitoje⁷⁵ parodytų ataskaitinio laikotarpio 518,1 tūkst. Eur pajamų ir 517,9 tūkst. Eur su poilsiu, kultūra ir religija susijusių sąnaudų tikrumo ir teisingumo.

4.2. Zarasų krašto muziejuje

4.2.1. Atsižvelgiant į tai, kad negalėjome gauti pakankamų ir tinkamų įrodymų dėl Kultūros plėtros programos asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms

⁷² Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-03-16 Nr. S-110.

⁷³ Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-06-05 Nr. 248.

⁷⁴ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁷⁵ Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-18.

panaudojimo Muziejuje teisėtumo (ataskaitos 2.1 papunktis), negalime patvirtinti, kad Muziejaus VSAKIS konsolidavimui pateiktoje Veiklos rezultatų ataskaitoje⁷⁶ pateiktos 103 982 Eur darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos yra tikros ir teisingos.

Dėl teisės aktų nuostatų nesilaikymo nustatant ir skaičiuojant darbo užmokestį, dėl klaidų, neatitikimų ir prieštaravimų Zarasų krašto muziejaus vidaus dokumentuose, mes negalime patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Veiklos rezultatų ataskaitoje⁷⁷ parodytų ataskaitinio laikotarpio 104,0 tūkst. Eur dalies sąnaudų, susijusių su poilsiu, kultūra ir religija tikrumo ir teisingumo.

4.2.2. Dėl nustatytų neatitikimų skaičiuojant sukauptas kasmetinių nepanaudotų atostogų sąnaudas, negalime patvirtinti, kad Muziejaus VSAKIS konsolidavimui pateiktoje Finansinės būklės ataskaitoje⁷⁸ parodytos 4 871 Eur sukauptos mokėtinos sumos atitinka faktiškai sukauptas nepanaudotų kasmetinių atostogų sąnaudas.

Dėl neatitikimų skaičiuojant nepanaudotų kasmetinių atostogų sąnaudas Zarasų krašto muziejuje, mes negalime patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁷⁹ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parodytų 4,9 tūkst. Eur dalies sukauptų mokėtinų sumų tikrumo ir teisingumo.

4.3. Zarasų rajono socialinių paslaugų centre

4.3.1. Pagal auditui pateiktus dokumentus, Zarasų rajono socialinių paslaugų centre ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo priskaičiuota 18 589,99 Eur sukauptų atostoginių ir socialinio draudimo įmokų sąnaudų. Dėl klaidų pateikiant duomenis konsolidavimui VSAKIS, įstaigos Finansinės būklės ataskaitoje⁸⁰ šalia sumos pateiktos eilutėje „Sukauptos mokėtinos sumos“, papildomai klaidingai ta pati 18 589,99 Eur suma pateikta eilutėje „Mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos“. Taip pat Veiklos rezultatų ataskaitoje⁸¹ šia suma

⁷⁶ Zarasų krašto muziejaus Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-03-15 Nr.1-21(5.3).

⁷⁷ Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-18.

⁷⁸ Zarasų krašto muziejaus Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-03-15 Nr. 1-20(5.3).

⁷⁹ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁸⁰ Zarasų rajono socialinių paslaugų centro Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-03-14 Nr. 2-89.

⁸¹ Zarasų rajono socialinių paslaugų centro Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-04-26 Nr. 2-154.

padidintos faktiškai įmonės patirtos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos bei dėl to klaidingai paskaičiuotas 2016 metų perviršis.

Dėl Zarasų rajono socialinių paslaugų centro klaidos suvedant duomenis į VSAKIS, 18,6 tūkst. Eur suma Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁸² padidintos mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos bei sumažintas sukauptas perviršis, konsoliduotoje Veiklos rezultatų ataskaitoje⁸³ padidintos ataskaitinio laikotarpio socialinės apsaugos sąnaudos bei padidintas pagrindinės veiklos deficitas, konsoliduotoje Grynojo turto pokyčių ataskaitoje⁸⁴ parodytas didesnis ataskaitinio laikotarpio deficitas bei sumažintas bendras sukauptas perviršis.

4.3.2. Pagal auditui pateiktus Zarasų rajono socialinių paslaugų centro Didžiųjų knygu duomenis, įstaiga 2016 metais už suteiktas paslaugas uždirbo 17 135 Eur pagrindinės veiklos pajamų, tačiau VSAKIS parengtoje Veiklos rezultatų ataskaitoje⁸⁵ pagrindinės veiklos kitų pajamų parodyta 15 202 Eur, t. y. 1 933 Eur mažiau, nei įregistruota apskaitos registruose. Ir ta pačia suma Veiklos rezultatų ataskaitoje parodytos didesnės finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto nei įregistruota auditui pateiktuose apskaitos registruose.

Dėl Zarasų rajono socialinių paslaugų centro klaidos suvedant duomenis į VSAKIS, 1,9 tūkst. Eur suma Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Veiklos rezultatų ataskaitoje⁸⁶ padidintos finansavimo pajamos ir ta pačia suma sumažintos pagrindinės veiklos kitos pajamos.

4.4. Zarasų rajono savivaldybės Finansų skyriuje

Iždo buhalterinėje apskaitoje iš ilgalaikių įsipareigojimų klaidingai iškėlus ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalį Finansinės būklės ataskaitoje⁸⁷ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 5 662 Eur padidinti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai ir šia suma sumažinta ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis.

⁸² Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁸³ Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-18

⁸⁴ Zarasų rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-19.

⁸⁵ Zarasų rajono socialinių paslaugų centro Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-04-26 Nr. 2-154.

⁸⁶ Zarasų rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-18.

⁸⁷ Zarasų rajono savivaldybės Iždo Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-06-05 Nr. (20.60)-F5-21.

Dėl Zarasų rajono savivaldybės išdo klaidingo ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų pergrupavimo, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁸⁸ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 5,7 tūkst. Eur padidinti ilgalaikiai įsipareigojimai ir šia suma sumažinti trumpalaikiai įsipareigojimai.

5. DĖL SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ DUOMENŲ

5.1. Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami Finansų ministerijos administruojamoje VSAKIS sistemoje, vadovaujantis Finansų ministro patvirtintu⁸⁹ Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašu ir Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika (toliau – Konsolidavimo metodika).

5.1.1. Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos⁹⁰ 14 punktu, rengiant grupės viešojo sektoriaus subjektų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius, visos grupės viešojo sektoriaus subjektų tarpusavio operacijos, jų eliminavimui konsolidavimo metu turi būti pateiktos ir suderintos VSAKIS.

Pagal auditui pateiktus finansinių ataskaitų duomenis, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rajono Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai turėjo į rajono Savivaldybės biudžetą grąžintinų finansavimo sumų ir kitų į Savivaldybės biudžetą mokėtinų sumų likučius. Tačiau, nesilaikant aukščiau minėtos nuostatos dėl tarpusavio operacijų suderinimo, rengiant Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, VSAKIS liko nesuderintas ir neeliminotas 11 704 Eur tarpusavio mokėtinų-gautinų sumų likutis, iš jų: Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras nesuderino 7 156 Eur, Turmanto pagrindinė mokykla – 1 857 Eur, Administracija – 1 393 Eur ir Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka – 1 298 Eur.

⁸⁸ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁸⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. 1K-152 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“ patvirtinti Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašas ir Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika.

⁹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. 1K-152 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika, 14 p.

Dėl VSAKIS nesuderintų ir neeliminuoatų grupės viešojo sektoriaus subjektų mokėtinų-gautinų sumų likučių, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje⁹¹ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 11,7 tūkst. Eur suma padidintas į biudžetus ir fondus mokėtinų sumų likutis bei sumažintas sukauptas perviršis.

5.1.2. Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos⁹² 52 punkto nuostatomis, konsoliduojantis subjektas turi iš VSAKIS atspausdinti ir pasirašyti kontrolės ataskaitas: „Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė“ (VSAKIS kodas KBA-B-KK-M) ir „Bendroji konsoliduotųjų finansinių ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita“ (VSAKIS kodas K-KKK-A-KK). Be to, jeigu „Konsolidavimo kontrolės bendrojoje ataskaitoje (detali) metinė“ stulpeliuose „Ataskaitinio laikotarpio pradiniai likučiai (F00)“, „Ataskaitinio laikotarpio pabaigos likučiai (F99)“ ir „Kiti pokyčiai (srautai)“ nurodyta suma, o ne žodis „gerai“ bei „Bendrojoje konsoliduotųjų finansinių ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitoje“ stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ yra nurodyta suma, konsoliduojantis subjektas parengtose ataskaitose turi nurodyti priežastis, kodėl klaidos nebuvo taisomos.

Auditui pateiktose „Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė“ (KBA-B-KK-M) bei „Bendra konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita“ (K-KKK-A-KK) atitinkamuose stulpeliuose ir eilutėse yra ne nuliai ar žodis „gerai“, o tam tikri skaičiai, iš jų:

5.1.2.1. KBA-B-KK-M ataskaitoje skaičiai yra eliminavime naudojamose tarpinėse finansinėse eilutėse ataskaitinio laikotarpio pradžia: FSM001-Finansavimo sumų operacijų eliminavimas – 12,0 tūkst. Eur, eilutėje GMS001-Trumpalaikių gautinų ir mokėtinų sumų eliminavimas – 7,0 tūkst. Eur, pabaigai: SM001-Finansavimo sumų operacijų eliminavimas – 12,0 tūkst. Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad nurodytos sumos buvo jau ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir persikelia iš ankstesnių laikotarpių.

5.1.2.2. Pagal K-KKK-A-KK ataskaitoje pateiktų VSAKIS atliktų kontrolių aprašymą:

- eilutėse FAS-001 Nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bei FAS-007 Nematerialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turi būti teigiamos arba lygios nuliui, tačiau stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ užfiksuoti neigiami skaičiai – 6 tūkst. Eur;

- eilutėse FAS-009 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bei FAS-013 Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė

⁹¹ Zarasų rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2017-05-30 Nr. (20.54)-F5-17.

⁹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. 1K-152 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika, 52 p.

ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turi būti teigiamos arba lygios nuliui, stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ užfiksuoti neigiami skaičiai – 545 tūkst. Eur;

- eilutėje FAS-047 Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turi būti teigiamas arba lygus nuliui, stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ užfiksuotas neigiamas skaičius – 8 867 tūkst. Eur.

Atkreiptinas dėmesys, kad kontrolinėje ataskaitoje K-KKK-A-KK sumos eilutėse FAS-001 ir FAS-007 Nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ir likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bei eilutėse FAS-009 ir FAS-013 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ir likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje tos pačios kartojasi nuo 2013 metų. Eilutėje FAS-047 Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje esanti minusinė suma nuolat didėja: 2012 metais buvo minus 701 tūkst. Eur, 2013 metais – 872 tūkst. Eur, 2014 metais – 7 981 tūkst. Eur, 2015 metais – 8 866 tūkst. Eur, 2016 metais dar padidėjo 1,0 tūkst. Eur ir buvo minus 8 867 tūkst. Eur.

Apie šių klaidų buvimą mes jau rašėme ankstesnėse Auditų ataskaitose⁹³ ir rekomendavome identifikuoti visas VSAKIS kontrolinėse ataskaitose nurodytas klaidas, tame tarpe ir atsiradusias ankstesniuose ataskaitiniuose laikotarpiuose, ir jas ištaisyti vadovaujantis finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimą reglamentuojančiais teisės aktais, tačiau ir 2016 metais kontrolinėse ataskaitose esančios klaidos neištaisytos. Be to, nesilaikant Konsolidavimo metodikos nuostatų, konsoliduojantis subjektas auditui pateiktose kontrolinėse ataskaitose nenurodė priežasčių, kodėl klaidos nebuvo taisomos.

5.1.2. Aritmetiškai susumavus visų konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų kiekvieną Finansinės būklės eilutę ir Veiklos rezultatų ataskaitos eilutę ir palyginus jas su VSAKIS sukonsoliduotų finansinės būklės ataskaitos ir veiklos rezultatų ataskaitos atitinkama eilute, nustatyta, kad skirtumai yra tik tose eilutėse, kurios susijusios su konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų tarpusavio operacijų ir įsipareigojimų eliminavimu. Todėl, nors kontrolinėse ataskaitose yra užfiksuoti tam tikri skirtumai, tačiau manytina, kad rajono Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų teisingumui šie skirtumai reikšmingos įtakos neturėjo. Tačiau netinkamai atliekamas finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimas VSAKIS gali reikšmingai įtakoti ateinančių laikotarpių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis.

⁹³ Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016-07-15 Finansinio ir teisėtumo audito ataskaita dėl Zarasų rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų Nr. 4-4, 5.1 p.

5.2. Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁹⁴ bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento nuomonę⁹⁵, kompensuojami nuostoliai vežėjams, vežantiems keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, turėtų būti priskiriami prie išlaidų ekonominės klasifikacijos 2.4.1.1.1.2 straipsnio „Subsidijos gaminiam“. Administracijoje 2016 metais UAB „Zarasų autobusai“ išmokėta 210,0 tūkst. Eur kompensacija už keleivių vežimo vietiniais reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais patiriamus nuostolius priskirta 2.8.1.1.1.2 ekonominės klasifikacijos straipsniui „Išlaidos kitiems einamiesiems tikslams“.

Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos kompensuojamųjų nuostolių vežėjams, vežantiems keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, priskyrimo išlaidoms kitiems einamiesiems tikslams, savivaldybės konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje⁹⁶ 210,0 tūkst. Eur suma padidintos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams ir visiškai neparodytos subsidijos gaminiam.

5.3. Dėl Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl Zarasų rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenų nenustatėme.

5.4. Kiti pastebėjimai

Audito metu nustatyta, kad Zarasų rajono savivaldybės mokyklose skirtingai apskaitomos mokinių nemokamo maitinimo sąnaudos, t. y. Antazavės Juozo Gruodžio, Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijose, Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje, Turmanto pagrindinėje ir „Santarvės“ pradinėje mokyklose mokinių nemokamo maitinimo išlaidos nurašomos į sunaudotų atsargų savikainos sąnaudas, o Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje ir Salako pagrindinėje mokykloje – į socialinių išmokų sąnaudas. Pagal Finansų ministerijos konsultacinio centro duomenų bazėje pateikiamus išaiškinimus⁹⁷, pagal pasitvirtintą apskaitos politiką, mokinių nemokamo maitinimo išlaidos galėtų būti priskirtos tiek sunaudotų atsargų, tiek socialinių išmokų sąnaudoms, svarbu,

⁹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija).

⁹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento 2017-05-12 raštas Nr. (2.51-04)-6K-1703309.

⁹⁶ Zarasų rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2017-02-14 Nr. (20.9)-F5-9.

⁹⁷ Randama- <http://vsamidb.finmin.lt/CAisd/pdmweb.exe>, dokumento ID 405050.

kad būtų išlaikytas pastovumo principas. Vienodumo ir pastovumo principas taip pat būtinas ir rengiant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁹⁸ 11 punkto nuostatas, subjektų grupės (III konsolidavimo lygio ir žemesnio pagal konsolidavimo schemą) apskaitos politika turi būti suderinta su kontroliuojančiuoju subjektu ir turi sutapti tiek, kad tų pačių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimas duotų tą patį rezultatą. Tačiau, nesilaikant minėto Taisyklių reikalavimo, iki šio audito pabaigos nei vienas rajono Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektas savo apskaitos politikos nebuvo suderinęs su kontroliuojančiu subjektu, t. y. su Zarasų rajono savivaldybės administracija ir todėl mokinių nemokamo maitinimo išlaidos skirtingose mokyklose apskaitomos skirtingai.

6. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rajono Savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Pakartotinai rekomenduojame imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudos būtų skaičiuojamos nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradamas naudoti bei nustatyti asmenis dėl kurių neveiklumo šie darbai nebuvo laiku atliekami 2016 metais (ataskaitos 3.1 pastebėjimai).

2. Lietuvos Respublikos finansų ministrui pakeitus 16-ąjį VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“, patikslinti Administracijos apskaitos politiką, aiškiau nurodant biologinio turto pripažinimo kriterijus ir jais vadovaujantis apskaitoje įregistruoti visą Administracijos valdomą biologinį turtą (ataskaitos 3.2 pastebėjimai).

3. Imtis priemonių, kad metinės inventorizacijos metu inventorizacijos komisijos nariams būtų sudarytos galimybės tinkamai apžiūrėti ir įvertinti inventorizuojamą turtą (ataskaitos 3.3 pastebėjimai).

4. Imtis priemonių, kad rengiant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius būtų identifikuotos visos grupės viešojo sektoriaus subjektų tarpusavio operacijos ir VSAKIS jos būtų tinkamai suderintos ir eliminuotos (ataskaitos 5.1.1 pastebėjimai).

5. Pakartotinai rekomenduojame identifikuoti visas VSAKIS kontrolinėse ataskaitose nurodytas ankstesniuose ataskaitiniuose laikotarpiuose atsiradusias klaidas ir jas ištaisyti

⁹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-12-23 įsakymu Nr. 1K-389 nauja redakcija patvirtintos Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės. 11 p.

vadovaujantis finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimą reglamentuojančiais teisės aktais (ataskaitos 5.1.2 pastebėjimai).

6. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos nuomonę, vežėjams, vežantiems keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, kompensuojamus nuostolius apskaityti ekonominės klasifikacijos straipsnyje „Subsidijos gaminiams“ (ataskaitos 5.2 pastebėjimai).

7. PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas, neatitikimus, teisės aktų pažeidimus rajono Savivaldybės administracijos direktorius, konsoliduojamų subjektų vadovai buvo informuoti Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštais, kuriuose mes taip pat pateikėme rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti (žr. 1 priedą).

Mes pažymime daugumos konsoliduojamųjų subjektų vadovų pastangas operatyviai vykdyti audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinti nustatytas klaidas, pažeidimus ir neatitikimus bei dėkojame už pagalbą atliekant šį auditą. Taip pat norime pažymėti Administracijos pastangas įgyvendinant rekomendacijas dėl vietinės reikšmės kelių ir finansinio turto apskaitos. Džiaugiamės, kad šiuo metu dauguma nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų yra ištaisyti arba pateikti rekomendacijų įgyvendinimo planai. Pažymėtina, kad dalis rekomendacijų dar neįgyvendinta, bet pagal pateiktus konsoliduojamųjų subjektų atsakymus, planuojama jas įgyvendinti. Tikimės, kad šios rekomendacijos bus įgyvendintos, todėl audito ataskaitoje jų pakartotinai nenurodome.

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Kalasauskienė

Vyriausioji specialistė

Aida Bogušienė

PRIEDAI

Finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos
dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų
konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo
ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimo audito rezultatų
1 priedas

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai, pateikti savivaldybės administracijai ir konsoliduojamiems subjektams

Eil. Nr.	Adresatas	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštas	
		Data ir Nr.	Antraštė
1.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai	2017-01-02 Nr. 2-1	Dėl metinės inventORIZACIJOS atlikimo metu nustatytų dalykų
2.	Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Pirminės sveikatos priežiūros centras	2017-02-08 Nr. 2-10	Dėl metinės inventORIZACIJOS atlikimo metu nustatytų dalykų
3.	Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Zarasų ligoninė	2017-02-08 Nr. 2-11	Dėl metinės inventORIZACIJOS atlikimo metu nustatytų dalykų
4.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai	2017-03-24 Nr. 2-19	Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito metu nustatytų dalykų
5.	Zarasų krašto muziejui	2017-03-30 Nr. 2-21	Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų Zarasų krašto muziejuje
6.	Zarasų kultūros centrui	2017-06-14 Nr. 2-44	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų
7.	Zarasų rajono savivaldybės viešajai bibliotekai	2017-07-03 Nr. 2-48	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų
8.	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriui	2017-07-04 Nr. 2-50	Dėl reprezentacinių išlaidų Zarasų rajono savivaldybės administracijoje
9.	Zarasų rajono savivaldybės administracijai	2017-07-14 Nr. 2-52	Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito metu nustatytų dalykų

Finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos
dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų
konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo
ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimo audito rezultatų
2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Pakartotinai rekomenduojame imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupti rekonstrukcijos darbai, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes, didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes ir nusidėvėjimo sąnaudas būtų skaičiuojamos nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti bei nustatyti asmenis dėl kurių neveiklumo šie darbai nebuvo laiku atliekami 2016 metais	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
2.	Lietuvos Respublikos finansų ministrui pakeitus 16-ąjį VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“, patikslinti Administracijos apskaitos politiką, aiškiau nurodant biologinio turto pripažinimo kriterijus ir jais vadovaujantis apskaitoje įregistruoti visą Administracijos valdomą biologinį turtą	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
3.	Imtis priemonių, kad metinės inventorizacijos metu inventorizacijos komisijos nariams būtų sudarytos galimybės tinkamai apžiūrėti ir įvertinti inventorizuojamą turtą	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
4.	Imtis priemonių, kad rengiant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius būtų identifiкуotos visos grupės viešojo sektoriaus subjektų tarpusavio operacijos ir VSAKIS jos būtų tinkamai suderintos ir eliminuotos	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
5.	Pakartotinai rekomenduojame identifiкуoti visas VSAKIS kontrolinėse ataskaitose nurodytas ankstesniuose ataskaitiniuose laikotarpiuose atsiradusias klaidas ir jas ištaisyti vadovaujantis finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimą reglamentuojančiais teisės aktais	Zarasų rajono savivaldybės administracija		

6.	Atsižvelgiant į Finansų ministerijos nuomonę, vežėjams, vežantiems keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, kompensuojamus nuostolius apskaityti ekonominės klasifikacijos straipsnyje „Subsidijos gaminiam“	Zarasų rajono savivaldybės administracija		
Už rekomendacijų įvykdymą atsakingas (-i):				

Finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos
dėl Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų
konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo
ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimo audito rezultatų
3 priedas

1 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų plano pokytis

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2016-03-18 Nr. T-18	2016-08-05 Nr. T-197	Pokytis	2016-11-25 Nr. T-261	Pokytis	2016-12-28 Nr. T-285	Pokytis	Bendras pokytis per 2016 metus
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12
	PAJAMOS								
1.	1. MOKESČIAI	7144,4	7154,7	+10,3	7155,7	+1,0	7155,7		+11,3
2.	1.1. Pajamų mokesčiai	6823,0	6833,3	+10,3	6833,3		6833,3		+10,3
3.	1.1.1. Gyventojų pajamų mokestis	2906,0	2916,3	+10,3	2916,3		2916,3		+10,3
4.	1.1.2. Gyventojų pajamų mokestis savivaldybės išlaidų struktūroms išlyginti	2044,0	2044,0		2044,0		2044,0		
5.	1.1.3 Gyventojų pajamų mokestis savivaldybės pajamoms išlyginti	1873,0	1873,0		1873,0		1873,0		
6.	1.2. Turto mokesčiai	270,4	270,4		270,4		270,4		
7.	1.2.1. Žemės mokestis	122,0	122,0		122,0		122,0		
8.	1.2.2. Paveldimo turto mokestis	4,4	4,4		4,4		4,4		
9.	1.2.3. Nekilnojamojo turto mokestis	144,0	144,0		144,0		144,0		
10.	1.3. Prekių ir paslaugų mokesčiai	51,0	51,0		52,0	+1,0	52,0		+1,0
11.	1.3.1. Mokestis už aplinkos teršimą	14,0	14,0		11,0	-3,0	11,0		-3,0
12.	1.3.2. Valstybinės rinkliavos	20,0	20,0		20,0		20,0		
13.	1.3.3. Vietinės rinkliavos	17,0	17,0		21,0	+4,0	21,0		+4,0
14.	2. KITOS PAJAMOS	507,7	523,7	+16,0	536,4	+12,7	537,7	+1,3	+30,0
15.	2.1. Turto pajamos	116,6	161,0	+44,4	161,3	+0,3	161,3		+44,7

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos	2016-03-18 Nr. T-18	2016-08-05 Nr. T-197	Pokytis	2016-11-25 Nr. T-261	Pokytis	2016-12-28 Nr. T-285	Pokytis	Bendras pokytis per 2016 metus
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12
16.	2.1.1. Palūkanos	6,4	6,4		1,5	-4,9	1,5		-4,9
17.	2.1.2. Dividendai		44,4	+44,4	44,4		44,4		+44,4
18.	2.1.3. Nuomos pajamos, iš jų:	110,2	110,2		115,4	+5,2	115,4		+5,2
19.	2.1.3.1. Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius	91,0	91,0		91,3	+0,3	91,3		+0,3
20.	2.1.3.2. Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	9,2	9,2		11,6	+2,4	11,6		+2,4
21.	2.1.3.3. Mokestis už medžiojamų gyvūnų išteklių naudojimą	10,0	10,0		12,5	+2,5	12,5		+2,5
22.	2.2. Pajamos už prekes ir paslaugas	206,8	178,4	-28,4	191,8	+13,4	193,1	+1,3	-13,7
23.	2.2.1. Pajamos už patalpų nuomą	26,7	21,2	-5,5	21,2		21,2		-5,5
24.	2.2.2. Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	164,9	119,5	-45,4	134,5	+15,0	134,5		-30,4
25.	2.2.3. Pajamos už prekes ir suteiktas paslaugas	15,2	37,7	+22,5	36,1	-1,6	37,4	+1,3	+22,2
26.	2.3. Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	0,3	0,3		0,3		0,3		
27.	2.4. Kitos neišvardintos pajamos	100,0	100,0		100,0		100,0		
28.	2.5. Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	84,0	84,0		83,0	-1,0	83,0		-1,0
29.	3. DOTACIJOS	7996,6	8018,3	+21,7	8058,7	+40,4	8178,7	+120,0	+182,1
30.	3.1. Dotacijos iš kitų valdymo lygių	7946,6	8012,4	+65,8	8052,8	+40,4	8172,8	+120,0	+226,2
31.	3.1.1. Speciali tikslinė dotacija, iš jų:	6161,6	6227,4	+65,8	6267,8	+40,4	6387,8	+120,0	+226,2
32.	3.1.1.1. Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų:	1554,2	1545,6	-8,6	1544,2	-1,4	1544,2		-10,0
33.	3.1.1.1.1. Gyventojų registro tvarkymas ir duomenų valstybės registrui teikimas	0,3	0,3		0,3		0,3		
34.	3.1.1.1.2. Civilinės būklės aktų registravimas	21,0	21,0		21,0		21,0		
35.	3.1.1.1.3. Civilinės saugos organizavimas	23,4	23,4		23,4		23,4		
36.	3.1.1.1.4. Priešgaisrinių tarnybų organizavimas	412,4	412,4		429,1	+16,7	429,1		+16,7
37.	3.1.1.1.5. Pašalpų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas	122,6	122,6		124,9	+2,3	124,9		+2,3
38.	3.1.1.1.6. Valstybės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	8,0	8,0		8,0		8,0		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų Pajamos	2016-03-18 Nr. T-18	2016-08-05 Nr. T-197	Pokytis	2016-11-25 Nr. T-261	Pokytis	2016-12-28 Nr. T-285	Pokytis	Bendras pokytis per 2016 metus
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12
39.	3.1.1.1.7. Žemės ūkio funkcijoms vykdyti	125,3	125,3		125,3		125,3		
40.	3.1.1.1.8. Melioracijai ir dirvoms kalkinti	85,0	85,0		85,0		85,0		
41.	3.1.1.1.9. Savivaldybei priskirtai valstybinei žemei ir kitam valstybiniam turtui valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise	1,2	1,2		1,2		1,2		
42.	3.1.1.1.10. Archyvinių dokumentų tvarkymas	11,3	11,3		11,3		11,3		
43.	3.1.1.1.11. Mobilizacijos administravimas	7,7	7,7		7,7		7,7		
44.	3.1.1.1.12. Vaikų teisių apsauga	47,9	47,9		47,9		47,9		
45.	3.1.1.1.13. Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas	200,0	200,0		200,0		200,0		
46.	3.1.1.1.14. Pirminė teisinė pagalba	2,8	2,8		2,8		2,8		
47.	3.1.1.1.15. Gyvenamosios vietos deklaravimas	7,9	7,9		7,9		7,9		
48.	3.1.1.1.16. Duomenų teikimas valstybės suteiktos pagalbos	0,6	0,6		0,6		0,6		
49.	3.1.1.1.17. Socialinė parama mokiniams	169,8	169,8		150,1	-19,7	150,1		-19,7
50.	3.1.1.1.18. Socialinės paslaugos	231,0	231,0		231,0		231,0		
51.	3.1.1.1.19. Jaunimo teisių apsauga	12,5	12,5		12,5		12,5		
52.	3.1.1.1.20 Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	25,7	25,7		26,3	+0,6	26,3		+0,6
53.	3.1.1.1.21 Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną	26,3	26,3		26,7	+0,4	26,7		+0,4
54.	3.1.1.1.22. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms mokėti	11,5	2,9	-8,6	1,2	-1,7	1,2		-10,3
55.	3.1.1.2. Mokinio krepšeliui finansuoti	2765,0	2765,0		2764,1	-0,9	2764,1		-0,9
56.	3.1.1.3. Valstybės investicijų programai finansuoti	389,7	390,0	+0,3	858,4	+468,4	978,4	+120,0	+588,7
57.	3.1.1.3.1. Zarasų kultūros centro modernizavimui		290,0		290,0		410,0	+120,0	+120,0
58.	3.1.1.3.2. Antazavės Juozo Gruodžio gimnazija, grindų dangos keitimas		16,0		16,0		16,0		
59.	3.1.1.3.3. Zarasų „Ažuolo“ gimnazija, aktų salės remontas		32,0		32,0		32,0		
60.	3.1.1.3.4. Zarasų r. Salako pagrindinė mokykla, klasių ir kitų patalpų remontas		16,0		16,0		16,0		

Eil. Nr.	Tarybos sprendimai dėl biudžeto pakeitimų	2016-03-18 Nr. T-18	2016-08-05 Nr. T-197	Pokytis	2016-11-25 Nr. T-261	Pokytis	2016-12-28 Nr. T-285	Pokytis	Bendras pokytis per 2016 metus
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12
61.	3.1.1.3.5. Zarasų r. Turmanto pagrindinė mokykla, valgyklos ir klasių remontas		16,0		16,0		16,0		
62.	3.1.1.3.6. Zarasų meno mokyklos aktų salės remontas		20,0		20,0		20,0		
63.	3.1.1.3.7. Savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti				468,4	+468,4	468,4		+468,4
64.	3.1.1.4. Klasės specialiųjų poreikių turintiems mokiniams	56,1	56,1		58,4	+2,3	58,4		+2,3
65.	3.1.1.5. Pagal teisės aktus perduotoms įstaigoms išlaikyti	259,1	259,1		259,1		259,1		
66.	3.1.1.6. Savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti	1137,5	1137,5		648,3	-489,2	648,3		-489,2
67.	3.1.1.7. Kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti		46,1	+46,1	46,1		46,1		+46,1
68.	3.1.1.8. Išlaidoms, susijusioms su pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimu		28,0	+28,0	28,0		28,0		+28,0
69.	3.1.1.9. Minimaliai mėnesinei algai padidinti				61,2	+61,2	61,2		+61,2
70.	3.1.2. Bendrosios dotacijos kompensacija	1785,0	1785,0		1785,0		1785,0		
71.	3.2. Europos sąjungos finansinės paramos lėšos	50,0	5,9	-44,1	5,9		5,9		-44,1
72.	Iš viso pajamų	15648,7	15697,0	+48,3	15750,8	+53,8	15872,1	+121,3	+223,4
73.	Skolintos lėšos (bankų kreditai)	380,6	590,9	+210,3	590,9		380,9	-210,0	+0,3
74.	Iš viso pajamų su skolintomis lėšomis	16029,3	16287,9	+258,6	16341,7	+53,8	16253,0	-88,7	+223,7

2 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Įvykdyta 2015 metais	Patikslintas 2016 metų planas	Įvykdyta 2016 metais	Plano įvykdymas		2016 metų pajamų pokytis, lyginant su 2015 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.	Mokesčiai	6767,6	7155,7	7363,4	207,7	102,9	595,8	108,8
1.1.1.	Pajamų ir pelno mokesčiai	6473,9	6833,3	7045,6	212,3	103,1	571,7	108,8
	- Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	2919,4	2916,3	3023,3	107,0	103,7	103,9	103,6
	- Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti	1950,0	2044,0	2177,8	133,8	106,5	227,8	111,7
	- Gyventojų pajamų mokestis savivaldybių pajamoms iš gyventojų pajamų mokesčio išlyginti	1604,5	1873,0	1844,5	-28,5	98,5	240,0	115
1.1.3.	Turto mokesčiai:	237,2	270,4	269,4	-1,0	99,6	32,2	113,6
	- Žemės mokestis	121,0	122,0	133,0	11,0	109	12,0	109,9
	- Paveldimo turto mokestis	2,4	4,4	3,8	-0,6	86,4	1,4	158,3
	- Nekilnojamojo turto mokestis	113,8	144,0	132,6	-11,4	92,1	18,8	116,5
1.1.4.	Prekių ir paslaugų mokesčiai:	56,5	52,0	48,4	-3,6	93,1	-8,1	85,7
	- Mokestis už aplinkos teršimą	14,4	11,0	10,8	-0,2	98,2	-3,6	75
	- Valstybės rinkliavos	17,8	20,0	14,7	-5,3	73,5	-3,1	82,6
	- Vietinės rinkliavos	24,3	21,0	22,9	1,9	109	-1,4	94,2
1.3.	Dotacijos	8095,4	8178,7	8142,0	-36,7	99,6	46,6	100,6
1.3.3.	Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	19,5	5,9	4,9	-1,0	83,1	-14,6	25,1

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Įvykdyta 2015 metais	Patikslintas 2016 metų planas	Įvykdyta 2016 metais	Plano įvykdymas		2016 metų pajamų pokytis, lyginant su 2015 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	- einamiesiems tikslams	19,5	5,9	4,9	-1,0	83,1	-14,6	25,1
	- kapitalui formuoti							
1.3.4.	Dotacijos iš kitų valdymo lygių	8075,9	8172,8	8137,1	-35,7	99,6	61,2	100,8
1.3.4.1.	Einamiesiems tikslams	6600,7	7194,4	7159,7	-34,7	99,5	559,0	108,5
1.3.4.1.1.1.	Speciali tikslinė dotacija	4611,8	5274,1	5253,3	-20,8	99,6	641,5	113,9
	- Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	1433,3	1544,2	1523,4	-20,8	98,7	90,1	106,3
	- Mokinio krepšeliui finansuoti	2783,7	2764,1	2764,0	-0,1	100	-19,7	99,3
	- Kita tikslinė dotacija	394,8	965,8	965,9	0,1	111,6	571,1	244,7
1.3.4.1.1.2.	Bendrosios dotacijos kompensacija	1889,1	1785,0	1785,0		100	-104,1	94,5
1.3.4.1.1.4.	Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių	99,8	135,3	121,4	-13,9	89,7	21,6	121,6
1.3.4.2.	Kapitalui formuoti	1475,2	978,4	977,4	-1,0	99,9	-497,8	66,3
1.3.4.2.1.1.	Speciali tikslinė dotacija, iš viso	1475,2	978,4	977,4	-1,0	99,9	-497,8	66,3
	- Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti	860,8	978,4	977,4	-1,0	99,9	116,6	113,5
	- Kita tikslinė dotacija	614,4					-614,4	
1.4.	Kitos pajamos	422,7	454,7	659,0	204,3	144,9	236,3	155,9
1.4.1.	Turto pajamos	142,0	161,3	178,7	17,4	110,8	36,7	125,8
1.4.1.1.	Palūkanos	0,3	1,5	0,0	-1,5	0	-0,3	0
1.4.1.2.	Dividendai	25,7	44,4	44,4		100	18,7	172,8
1.4.1.4.	Nuoma	116,0	115,4	134,3	18,9	116,4	18,3	115,8

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Įvykdyta 2015 metais	Patikslintas 2016 metų planas	Įvykdyta 2016 metais	Plano įvykdymas		2016 metų pajamų pokytis, lyginant su 2015 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.4.1.4.1.	Nuomos mokesčiai už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius	92,3	91,3	108,8	17,5	119,2	16,5	117,9
1.4.1.4.2.	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	23,7	24,1	25,5	1,4	105,8	1,8	107,6
	- Mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius	14,5	12,5	12,5		100	-2,0	86,2
	- Kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	9,2	11,6	13,0	1,4	112,1	3,8	141,3
1.4.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	241,2	193,1	199,7	6,6	103,4	-41,5	82,8
	- Pajamos už patalpų nuomą	20,6	21,2	19,1	-2,1	90,1	-1,5	92,7
	- Pajamos už atsitiktines paslaugas	36,9	37,4	30,6	-6,8	81,8	-6,3	82,9
	- Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	183,7	134,5	150,0	15,5	111,5	-33,7	81,7
1.4.3.	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	8,8	0,3	12,2	11,9	4066,7	3,4	138,6
	- Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	8,8	0,3	12,2	11,9	4066,7	3,4	138,6
1.4.5.	Kitos neišvardytos pajamos	30,7	100,0	268,4	168,4	268,4	237,7	874,3
	- Kitos neišvardytos pajamos	30,7	100,0	268,4	168,4	268,4	237,7	874,3
4.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	62,2	83,0	33,7	-49,3	40,6	-28,5	54,2
4.1.1.	Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	61,4	83,0	33,2	-49,8	40	-28,2	54,1
	- Žemė	2,9		13,2	13,2		10,3	455,2
	- Pastatų ir statinių realizavimo pajamos	58,3	83,0	20,0	-63,0	24,1	-38,3	34,3
	- Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	0,2						

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Įvykdyta 2015 metais	Patikslintas 2016 metų planas	Įvykdyta 2016 metais	Plano įvykdymas		2016 metų pajamų pokytis, lyginant su 2015 metais	
					Suma (5 st.- 4 st.)	Proc.	Suma (5 st.- 3 st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.1.3.	Atsargų realizavimo pajamos	0,8		0,5	0,5		-0,3	62,5
	Visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	15347,9	15872,1	16198,1	326,0	102,1	850,2	105,5
4.3.	Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimosi) pajamos	766,3	380,9	256,9	-124,0	67,4	-509,4	33,5
4.3.1.4.1.	Paskolos (gautos)	766,3	380,9	256,9	-124,0	67,4	-509,4	33,5
	- Ilgalaikės	766,3	380,9	256,9	-124,0	67,4	-509,4	33,5
	IŠ VISO ĮPLAUKŲ:	16114,2	16253,0	16455,0	202,0	101,2	340,8	102,1
	Lėšų likutis metų pradžiai/pabaigai	908,6/722,7	722,7	1122,3				

3 lentelė

Zarasų rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų plano vykdymas

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Įvykdyta per 2015 metus	Patikslintas 2016 metų planas	Įvykdyta per 2016 metus	Plano įvykdymas		Pokytis, lyginant su 2014 metais	
					Suma (5st.-4st.)	Proc.	Suma (5st.-3st.)	Proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bendros valstybės paslaugos	2671,0	1990,2	1837,8	-152,4	92,3	-833,2	68,8
2.	Gynyba	31,3	31,1	31,1	0	100	-0,2	99,4
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	390,1	429,1	429,1	0	100	39,0	110
4.	Ekonomika	1719,1	1796,7	1788,2	-8,5	99,5	69,1	104
5.	Aplinkos apsauga	172,3	77,8	68,5	-9,3	88	-103,8	39,8
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	715,6	891,9	778,2	-113,7	87,3	62,6	108,7
7.	Sveikatos apsauga	89,6	127,7	120,2	-7,5	94,1	30,6	134,2
8.	Poilsis, kultūra ir religija	2133,9	2261,2	2126,5	-134,7	94	-7,4	99,7
9.	Švietimas	5284,6	5528,7	5455,6	-73,1	98,7	171,0	103,2
10.	Socialinė apsauga	3092,6	2973,3	2731,4	-241,9	91,9	-361,2	88,3
	IŠ VISO IŠLAIDŲ	16300,1	16107,7	15366,6	-741,1	95,4	-933,5	94,3
	Nepanaudotų lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai	722,7		1122,3				

Zarasų rajono savivaldybės administracijos biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas

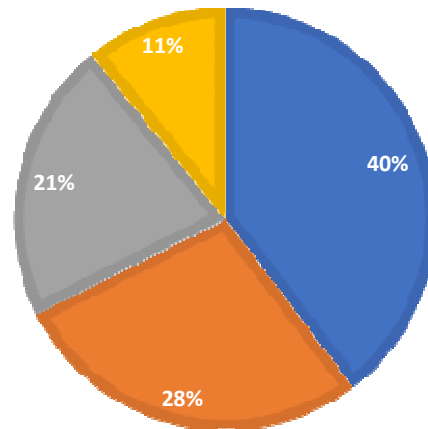
2016 metais

(pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016-12-31 ataskaitos duomenis)

Išlaidos

- Darbo užmokestis ir socialinis draudimas
- Prekių ir paslaugų naudojimas
- Socialinės išmokos (pašalpos)
- Kitos išlaidos einamiesiems tikslams

SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS

- Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas
- Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas

